

รายงานการวิจัย

การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

พุทธศักราช 2547 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

The Evaluation of Nursing Curriculum in Master of Nursing Science Program

in Community Nurse Practitioner, Academic Year 2004,

Huachiew Chalermprakiet University

วนิดา	ดุรงค์ฤทธิ์ชัย
หทัยชนก	บัวเจริญ
รัชนี	นามจันทร์
นภาพร	แก้วนิมิตชัย
ฉวีวรรณ	ตั้งอมตะกุล
ภัทรา	เล็กวิจิตรธาดา
กนกพร	นทีชนสมบัติ
วิชุดา	กิจธรรม
ปิ่นหทัย	สุภเมธาพร

คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2551

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 2550

ชื่อเรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล
เวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พุทธศักราช 2547

ผู้วิจัย วนิตา คุณรงค์ฤทธิ์ชัยและคณะ

สถาบัน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีที่พิมพ์ 2551

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

จำนวนหน้างานวิจัย 106 หน้า

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน บัณฑิตศึกษา รูปแบบชิป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2547 โดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) ศึกษาในด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอนและสื่อการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดและประเมินผลการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรและด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพบัณฑิตประกอบด้วยคุณลักษณะทั่วไป สมรรถนะตามวัตถุประสงค์หลักสูตร ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาที่ศึกษาในปีการศึกษา 2550 ผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2549 - 2550 และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษารวม 39 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนา ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านต่างๆ ต่อหลักสูตรด้วย Mann-Whitney U Test และ Wilcoxon Signed Ranks Test ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท : วัตถุประสงค์หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม พัฒนาผู้เรียนในการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนระดับมาก โครงสร้างแผน ก. และแผน ข. ในแง่จำนวนหน่วยกิตแต่ละวิชา หน่วยกิตรวมทั้งหลักสูตรเหมาะสมระดับมาก เนื้อหารายวิชาแกนและวิชาเฉพาะสาขาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตร น่าสนใจและทันสมัย เรียงลำดับจากง่ายไปยาก สอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ ไม่ซ้ำซ้อนกัน ส่งเสริมต่อการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและคุณธรรมจริยธรรมระดับมาก แต่เนื้อหาสาระแน่นมาก ซึ่งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของรายวิชาแกนในแผน ก. และแผน ข. ไม่แตกต่างกัน แต่มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของวิชาเฉพาะสาขานแตกต่างกัน

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น : ผู้เรียน ผู้สอนและสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมปานกลางถึงมาก ผู้สอนเอาใจใส่ สอนดี เก่ง แต่ไม่เพียงพอ ภาระงานมาก ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากหน่วยงานปฐมนูมิ จำนวนและคุณภาพการบริการของสื่อและหนังสือต้องปรับปรุง ซึ่งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน

3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดและประเมินผลการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลรายวิชาชัดเจน เน้นการคิดวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสัมมนา การทำแผนที่ความคิดและฝึกปฏิบัติ สื่อเหมาะสม จูงใจให้มีส่วนร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สถานะที่ฝึกงานส่งเสริมความรู้และทักษะได้ดี ประเมินหลากหลายวิธี นำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาการเรียนการสอนระดับมาก วิชาภาคทฤษฎีแต่ยังขาดการบูรณาการ การต่อเนื่องเชื่อมโยงแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน

4. ด้านผลผลิต : ผู้บังคับบัญชาคาดหวังคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ทางวิชาการ, ความสามารถในการพยาบาลขั้นสูงแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคนและชุมชนที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน แก้ไขได้ยาก, การบริหารจัดการ, การสร้างองค์ความรู้ใหม่, การทำวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้, การพัฒนาชุมชนและสังคม, การเป็นผู้นำทางความคิด, การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การสื่อสารภาษาไทยและต่างประเทศ, การใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ, การแข่งขันระดับชาติ, การเป็นผู้มีจรรยาบรรณวิชาชีพพระศดับมาก แต่คุณภาพบัณฑิตตามที่เป็นจริงและตามที่คาดหวังแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ : ผลจากการวิจัยสามารถเป็นแนวทางในการปรับ โครงสร้างและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พัฒนาศักยภาพอาจารย์ ปรับปรุงตำรา หนังสือ คอมพิวเตอร์ สื่อและด้านบริการ ปรับกระบวนการจัดการศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรและกำหนดทิศทางการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตและบัณฑิตวิทยาลัย ควรสนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้ จัดสรรให้มีสิ่งแวดลอมที่เอื้อ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เติมเต็มต่อการเรียนรู้

Research Title	A curriculum evaluation of the Master Degree of Nursing (Community Nurse Practitioner) from the Faculty of Nursing, Huachiew Chalermprakiet University in 2007
Researchers	Vanida Durongrattichai and others
Institution	Huachiew Chalermprakiet University
Year of Publication	2008
Publisher	Huachiew Chalermprakiet University
Sources	Huachiew Chalermprakiet University
No. of Pages	106 pages
Keywords	Curriculum evaluation Nurse Practitioner Master degree CIPP Model
Copyright	Huachiew Chalermprakiet University

ABSTRACT

The purpose of this research was to evaluate the curriculum of Master Degree of Nursing (Community Nurse Practitioner) from the Faculty of Nursing, Huachiew Chalermprakiet University in 2007 by CIPP Model. The context (objectives, structures, and contents), input (students, instructors, and medias) process (learning activities, evaluations, and administration) and output (general and specific performances, customer satisfaction) of curriculum were interested. The study sample were 39 subjects who were curriculum committee, instructors, students in 2007, graduates in 2006-2007, and their superiors. The data were analyzed by descriptive statistic, Mann-Whitney U Test, and Wilcoxon Signed Ranks Test from questionnaire and content analysis included in-dept interview and focus group.

The results were as following : 1. Context evaluation : The curriculum objectives were accordingly responded to social need and facilitate the students to be nurse practitioner. The credit in the whole and in each subject were appropriate. The principle content in core and specific subjects were accorded to curriculum objectives. They emphasized on enhancing students to have analyzed and synthesized skills, positive professional attitude and ethical practices. However, contents in each subject were tightness. The mean scores of opinion between students and graduates to the curriculum structure and principle content were non-significantly different, but specific subjects were significantly different.

2. Input evaluation : The levels of satisfaction to learning process management among students and instructors were moderate to high. Even though the instructors have less and burden to their works but they evidently devoted to their students. Most students did not recruit from primary health care level. The learning resource supports and services should be improved. The mean scores of opinion among students and graduates in this aspect were non-significantly different.

3. Process evaluation : The objectives, scopes, learning activities and evaluations in each subject were eminent accordance. The students could independently and thoroughly reflect on learning process. They were regularly forced to learn by analytical thinking, self study, seminar, mind mapping, and practitioner practicing in appropriate areas. The subject evaluation were varieties and continually revised. However, the integrations and consecutive in each theoretical subjects were not remarkable.

4. Product evaluation : The superiors expected to the graduate performance in academic knowledge, advance nursing practices in personal, family, group, and community levels, administrative and management skills, new knowledge development, research practice and utilization, community development, leadership, change agent, communication skill, computer and technology skills, health competition, and ethical practice in high levels. However, all of the graduate capacities in practical were not according to the superior expectation .

Suggestions : The results of this research could be evidenced based for improving and directing nursing curriculum in master degree of community nurse practitioner of Huachiew Chalermprakiet University, including structures and objectives, curriculum management and administration, teaching-learning processes, and involving academic services and resources. Graduated School should support learning resources, create learning environment and fulfill effectively learning process by various academic activities.

คำนำ

รายงานการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน พุทธศักราช 2547 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติฉบับนี้เป็นความพยายามของคณะกรรมการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายหลังจากมีนักศึกษาในหลักสูตรสำเร็จการศึกษา โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ประเมินตามกรอบของแบบจำลองซิป (CIPP Model) ที่มุ่งศึกษาบริบท ปัจจัยเบื้องต้น และผลผลิตของหลักสูตรฯ ซึ่งผลของการศึกษาจะสะท้อนให้หลักสูตรมองเห็นทิศทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรฯ เพื่อให้คณะพยาบาลศาสตร์มีการผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพ มีหลักสูตรฯ ที่ดี มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียนตลอดจนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้รายงานฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนทุนอุดหนุนในการทำวิจัยและพัฒนาผลงานวิชาการของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งทำให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

คณะผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการได้รับโอกาสและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้สำเร็จการศึกษา คณาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ตลอดจนผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ได้เอื้ออำนวยเวลาให้คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและขอขอบคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ได้ให้การสนับสนุนทุนในการทำวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญแผนภาพ .	ฉ
บทที่ 1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.1 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2. การทบทวนวรรณกรรม	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	8
2.3 แบบจำลอง CIPP	19
2.4 หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน พ.ศ. 2547	21
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	29
บทที่ 3. วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร	30
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4. ผลการศึกษา	
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประเมินบริบท	35
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น	50
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์กระบวนการ	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลผลิตของหลักสูตร	65
บทที่ 5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 ผลงานวิจัยโดยสรุป	71
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	77
5.3 ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	89
แบบสอบถาม เรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ พยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน (สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา)	90
แบบสอบถาม เรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ พยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน (สำหรับผู้บังคับบัญชา)	101
แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรฯ และสนทนากลุ่มนักศึกษาใน หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของประชากรวิจัย	28
2. จำนวนและร้อยละของผู้รับการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม	30
3. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	36
4. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ก ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	37
5. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ข ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	40
6. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาแกนตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	42
7. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาคตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	45
8. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	47
9. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	54
10. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	58
11. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อด้านการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	60
12. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา	65
13. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สำเร็จการศึกษา	68

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

29

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้เจริญ อดทน ตามทิศทางที่สังคมปรารถนา ทั้งควรเป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ ปฏิบัติและตัดสินใจแก้ไขปัญหา ตลอดจน มีศักยภาพในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนาประเทศด้านต่างๆ การจัดการศึกษาใดๆ ก็ตามจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ต้องอาศัยหลักสูตรเป็นเครื่องมือ เพราะหลักสูตรเป็น องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของระบบการศึกษาที่จะทำให้ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุ วัตถุประสงค์ หลักสูตรที่ดีจะเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาของหลักสูตรเพื่อวางรากฐานทาง ความคิดและความประพฤติของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่ต้องการ มีความสำนึกในบทบาทหน้าที่ของ พลเมืองดีและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม หลักสูตรยังเปรียบเสมือนหางเสือที่คอยบังคับหรือกำหนดทิศทาง การเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามปรัชญาการศึกษา การจัดการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายรายวิชาของ การศึกษา รวมทั้งการวัดและประเมินผล

ปัจจุบันสภาพสังคมมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องที่จะ ต้องอาศัยข้อมูลจากการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับและนำไปสู่ การปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนทิศทางระบบการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความ เคลื่อนไหวของสังคม หลักสูตรซึ่งถือว่าเป็นแกนสำคัญของการจัดการศึกษาจึงต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่เป็นอยู่เสมอจึงจะจัดว่าเป็นหลักสูตรที่ดี ซึ่ง การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเพราะผลที่ได้จากการประเมิน หลักสูตรสามารถอธิบายพัฒนาการของผู้เรียนระหว่างการเรียน ภายหลังจากเรียนเมื่อสิ้นสุดการศึกษา รวมทั้งสามารถบ่งบอกได้ถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน และเป็นข้อมูลสำคัญที่บ่งชี้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการจัดการศึกษาต่อความพึงพอใจของผู้ใช้ผลผลิตของหลักสูตร (วิชัย วงศ์ใหญ่, 2543: 9)

สำหรับการศึกษาพยาบาลขั้นสูงนั้น นอกเหนือจากความรู้ ทักษะและคุณลักษณะความเป็น วิชาชีพระดับพื้นฐานแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติที่บ่งชี้ว่ามีความแตกต่างจากการพยาบาลขั้นพื้นฐานอย่าง ชัดเจน โดยเฉพาะด้านการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนที่ต้องเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับโรคและปัญหาสุขภาพ

เชิงลึก เป็นผู้นำในการปฏิบัติพยาบาลที่มีทักษะการตัดสินใจทางคลินิกแบบเฉพาะทางในปัญหาสุขภาพที่มีความซับซ้อน เชี่ยวชาญหรือชำนาญการการปฏิบัติงานด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ เป็นผู้ที่ยังรู้ตลอดเวลา สามารถใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศและหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและนำความรู้ที่ได้มาใช้จนเกิดรูปแบบการปฏิบัติพยาบาลที่ดี สามารถบริหารหน่วยงานหรือองค์กรสุขภาพด้วยการวางระบบการทำงานและประเมินสภาพแวดล้อมของการทำงานได้ เป็นนักประสานและเป็นที่ยอมรับทางสุขภาพให้กับผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกันและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการใช้ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อขยายความรู้หรือการปฏิบัติพยาบาลให้เผยแพร่ออกไป เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถผสมผสานความรู้ทางทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติและพัฒนาเป็นสมรรถนะเฉพาะที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและกลุ่มคนได้อย่างเหมาะสมและนำไปสู่ผลลัพธ์ทางสุขภาพที่พึงประสงค์ (Hickey, Ouimette, & Venegoni, 2000: 4-5; Malloch, & Porter-O'Grady, 2006)

การประเมินคุณภาพของหลักสูตรการพยาบาลขั้นสูงจึงต้องสามารถสะท้อนสมรรถนะของผลผลิตที่พึงประสงค์ได้ โดยจะต้องได้ผลการประเมินครอบคลุมระบบหลักสูตรทั้งหมดและมีความต่อเนื่องตั้งแต่การประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรและการประเมินระบบหลักสูตรจากผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบการศึกษาพยาบาลทั้งหมด โดยจะต้องพิจารณาโครงสร้างหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการทั้งในส่วนของผู้สอน ผู้เรียน ผู้ใช้ผลผลิตเกี่ยวกับหลักสูตรและความสามารถในการตอบสนอง ความต้องการของชุมชนและสังคมเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขปรัชญา วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งผลการประเมินจะใช้เป็นสื่อสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักสูตรได้รับรู้ถึงผลการปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการศึกษาต่อไปในอนาคต

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบุคลากรพยาบาลให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สามารถบริหารจัดการบริการพยาบาลแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคนและชุมชน ดำเนินการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่บุคลากรทีมสุขภาพและผู้ใช้บริการทุกระดับ ทำวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการ เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงเพื่อวิชาชีพ สังคมตลอดจนพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้บัณฑิตศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีคุณลักษณะและสมรรถนะสอดคล้องกับสภาพปัญหาสุขภาพ ความต้องการของสังคมและระบบ

ริการสุขภาพในระบบสุขภาพใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ จึงได้วางแผนพัฒนาหลักสูตรด้วยการติดตามการปฏิบัติงานของมหบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและตอบสนองความต้องการของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติโดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) ประเมินในด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอนและสื่อการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดและประเมินผล การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรและด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพบัณฑิตประกอบด้วยคุณลักษณะทั่วไป สมรรถนะตามวัตถุประสงค์หลักสูตร ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ฉบับ พ.ศ. 2547 ผู้เกี่ยวข้องที่ศึกษาประกอบด้วยผู้สอน ผู้เรียนและผู้ใช้ผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ ผู้บังคับบัญชาและหรือผู้ร่วมงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ฉบับ พ.ศ. 2547 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ฉบับ พ.ศ. 2547 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
3. ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้บังคับบัญชาระดับต้นที่อยู่ในฐานะผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต
4. ผู้ร่วมงาน หมายถึง พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันกับบัณฑิตและปฏิบัติงานใกล้ชิดกับบัณฑิต ซึ่งสามารถให้ข้อมูลเพื่อประเมินบัณฑิตแทนผู้บังคับบัญชาได้

5. บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ฉบับ พ.ศ. 2547 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
6. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2547 และอยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ตอบรับกับความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมและระบบสุขภาพ
2. เป็นแนวทางในการสร้างเสริมมหาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อวิชาชีพและสังคม

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน พ.ศ. 2547 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

2.1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

2.1.3 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2.2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

2.2.3 สิ่งที่ต้องประเมินในหลักสูตร

2.2.4 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

2.2.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

2.3 แบบจำลอง CIPP

2.4 หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

พ.ศ. 2547 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2.4.1 ปรัชญาของหลักสูตร

2.4.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.4.3 โครงสร้างของหลักสูตร

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

ในเรื่องความหมายของหลักสูตร มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายความหมาย เช่น

สุทนต์ ศรีไสย์ (2549) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง การจัดการ หรือการจัดลำดับ ความสำคัญของประสบการณ์ของสถานศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับการจัดการเรียนการสอน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ ข้อกำหนดว่าด้วย จุดหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาสาระในการจัดการการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายการศึกษา

ธีรารัง บัวศรี (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อ แสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรม และมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

ฮาธ เกลนและคณะ (Glen, 1980) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ ที่ผู้เรียนได้รับจากโปรแกรมการศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกรอบ ของทฤษฎี การวิจัยในอดีตและปัจจุบันเป็นพื้นฐาน

จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้น สรุปเป็นความหมายของหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์ได้ดังนี้ “หลักสูตร หมายถึง การจัดมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน เกิดพัฒนาการในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้”

จากนิยามของหลักสูตรข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้เรียนมาก ธีรารัง บัวศรี (2542) แบ่งความสำคัญของหลักสูตรออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ความสำคัญต่อการศึกษ ส่วนรวม และความสำคัญต่อการเรียนการสอน

ความสำคัญต่อการศึกษารวม

หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา เพราะ หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนารมณ์ของ การศึกษาของชาติ ลงสู่การปฏิบัติ ถ้าปราศจากหลักสูตรการศึกษาย่อมดำเนินไปไม่ได้ หลักสูตรเป็น เครื่องกำหนดทิศทางของการศึกษาไทย ในการที่จะให้ความรู้ ถ่ายทอดวัฒนธรรม การเสริมสร้าง ทักษะ การปลูกฝัง เจตคติ ค่านิยม และการเสริมสร้างการเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียนให้พัฒนาไปทุก ๆ ด้าน ดังนั้น โดยส่วนรวมหลักสูตรจึงเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของ ประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาของชาติ

ความสำคัญต่อการเรียนการสอน

ในการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องมีสิ่งที่จะช่วยกำหนดทิศทาง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้ จึงจะทำการสอนได้ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ และ ตามลำดับที่ควรจะเป็น การสอนไม่เกิดความซ้ำซ้อนหรือสับสน ผลการเรียนรู้จึงจะเป็นไปตามที่ คาดหมายไว้ สำหรับในด้านผู้เรียนเองก็จะต้องมีสิ่งที่จะช่วยกำหนดทิศทาง เช่นเดียวกับผู้เรียนเองจะต้อง ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้เช่นกัน จะทำให้ทราบว่าจะต้องเตรียมการ อย่างไร จึงจะสามารถเรียนรู้ และได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้น หลักสูตรจึงต้องมีมาตรฐาน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาในแนวเดียวกัน เพื่อไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์เหมือนกัน

2.1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

จากความหมายของหลักสูตร ซึ่งให้เห็นว่า หลักสูตรทุกหลักสูตรต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน จึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรมีดังนี้ (ธำรง บัวศรี, 2542)

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Type and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว
5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร
9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

2.1.3 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

หลักสูตรที่ดีควรมีคุณสมบัติ ต่อไปนี้ คือ (สันต์ ธรรมบำรุง, 2525)

1. หลักสูตรควรมีความคล่องตัวพอสมควร และสามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
2. หลักสูตร ควรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การศึกษารับรู้ตามความมุ่งหมายที่กำหนดให้

3. บุคคลทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง ครู ประชาชน นักวิชาการ นักเรียนควรจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และมีส่วนร่วมได้เรียนรู้หลักสูตร มิใช่เป็นของนักวิชาการศึกษาแต่เพียงอย่างเดียว
4. การวางแผนหลักสูตรที่ดี จะต้องเป็นขบวนการที่ต่อเนื่องกัน
5. การดำเนินการวางแผนหลักสูตร ควรตั้งอยู่บนรากฐานที่เชื่อถือได้
6. ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่าง ๆ เช่น รากฐานทางปรัชญาการศึกษา รากฐานทางจิตวิทยา รากฐานทางสังคม
7. หลักสูตรควรจะเป็นแนวกว้าง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจ ความสนใจ ความถนัดและความสามารถเป็นรายบุคคล
8. หลักสูตรในระดับต่าง ๆ ควรจะมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันเป็นอย่างดี ไม่ขาดตอน
9. การประเมินผลหลักสูตร เป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องทำเป็นระยะ ๆ ผลของประเมินควรนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2.2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ต่าง ๆ เช่น สุทธนุ ศรีไสย์ (2549) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐาน เพื่อที่จะอธิบายและตัดสินคุณค่า การวางแผนหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ และผลลัพธ์ที่ได้จากหลักสูตรบนพื้นฐานของทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินไปพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ชูศรี สุวรรณโชติ (2542) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการในการหาข้อมูล การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการใช้หลักสูตร หรือกระทำก่อนการใช้หลักสูตร เพื่อจะได้นำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าเดิม เพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

สันต์ ธรรมบำรุง (2525) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร คือ การรวบรวมและศึกษาข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบหลักสูตรและตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณค่า บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

ฮาส กลอน(Hass, 1980) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากโปรแกรมการศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกรอบของทฤษฎี การวิจัยในอดีตและปัจจุบันเป็นพื้นฐาน

จากความหมายของการประเมินหลักสูตรข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาคัดสินคุณค่าของหลักสูตร เพื่อนำผลการตัดสินไปพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการ ดังนี้ (สุทธานุ ศรีไสย์, 2549)

1. การประเมินผลเพื่อตัดสินคุณค่า (ตัดสินใจครั้งสุดท้าย) (Evaluation for Justification) เป็นความต้องการประเมินผลหลักสูตรในภาพรวม ดังเช่น พิจารณาว่าผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ได้จากหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหรือไม่ หรือตรงตามเป้าหมายที่สถาบันการศึกษา กำหนดไว้หรือไม่ หรือตรงตามเกณฑ์การตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบสถาบันการศึกษาทั้ง ภายในหรือภายนอกหรือไม่ ฯลฯ กิจกรรมที่เห็นเด่นชัด โดยมากมักเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษาและผู้ตรวจสอบมาตรฐานทั้งภายในหรือภายนอก หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพิจารณา หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขาวิชาเป็นต้น

2. การประเมินเพื่อการปรับปรุง (Evaluation for Improvement) เป็นกระบวนการประเมินผล ที่มุ่งพิจารณาเป็นบางด้านของหลักสูตร ตัวอย่างเช่น การประเมินเนื้อหา การเรียน การสอน และวิธี สอน ในรายวิชา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอนให้มีคุณภาพ หรือประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

2.2.3 สิ่งที่ต้องประเมินในหลักสูตร

ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินหลักสูตรให้ครอบคลุมนั้นจะต้องประเมินในสิ่งต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - หลักสูตรได้กล่าวถึง ลักษณะที่คาดหวังของผลผลิตหลักสูตรไว้ ชัดเจนหรือไม่
 - จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสำคัญเพียงพอหรือไม่
 - จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดไว้ครอบคลุมสิ่งสำคัญที่คาดหวังไว้หรือไม่
2. หลักการและเหตุผล แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการเสนอความจำเป็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหรือไม่
 - มีการกล่าวถึงข้อสรุปที่สำคัญของหลักสูตรไว้หรือไม่
 - ข้อคิดเห็นเป็นความจริงและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด
 - มีการคาดการณ์เกี่ยวกับการคัดค้าน หรือการไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นหรือไม่
 - มีการประเมินความต้องการ ได้อธิบายวิธีการศึกษา การศึกษามี ความสมบูรณ์น่าเชื่อถือเพียงไร

3. จุดมุ่งหมายเฉพาะ แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการระบุจุดมุ่งหมายเฉพาะหรือไม่
 - มีการชี้แนวทางว่าหลักสูตรสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนได้อย่างไร
 - จุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละข้อแสดงประเภทและความสำคัญหรือไม่
 - จุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละข้อแสดงความสอดคล้อง และสัมพันธ์กันกับจุดมุ่งหมายทั่วไปหรือไม่
 - จุดมุ่งหมายเฉพาะทุกข้อสามารถปฏิบัติได้และตอบสนองจุดมุ่งหมายทั่วไปหรือไม่
4. เกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - ระบุเกณฑ์สำหรับพิจารณาในการปฏิบัติ มีความชัดเจนและเหมาะสม และเชื่อถือเกี่ยวกับประสิทธิภาพได้เพียงใด
 - เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินมีความเหมาะสมกับมาตรฐานเพียงใด
5. การแบ่งระดับของคะแนน แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - ระบบการจัดลำดับความสำคัญของคะแนน มีความชัดเจนเพียงใด
 - การจัดลำดับของคะแนนสะท้อนให้เห็นลำดับความสำคัญของจุดมุ่งหมายหรือไม่
 - ระบบการจัดลำดับของคะแนนมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายเฉพาะหรือไม่
6. สภาพแวดล้อม แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการอธิบายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนที่จะนำหลักสูตรไปใช้หรือไม่
 - มีการระบุถึงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างชัดเจนหรือไม่
 - หลักสูตรมีความเหมาะสม ความชัดเจน ความต่อเนื่องเกี่ยวกับโครงการจัดการศึกษาของสถานศึกษากับนักเรียนหรือไม่
 - การบริหารหลักสูตรได้จัดระบบไว้ชัดเจนเพียงไร
 - มีสถาบันการศึกษาอื่น สามารถนำหลักสูตรนี้ไปใช้ได้หรือไม่
 - มีการระบุถึงผลกระทบเกี่ยวกับหลักสูตร รายวิชา และครูหรือไม่

7. ลักษณะผู้เรียน แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการระบุถึงลักษณะผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้หรือไม่
 - มีการระบุเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการคัดเลือกผู้เรียนหรือไม่
 - มีการกำหนดความรู้พื้นฐานไว้หรือไม่
 - ผู้ที่ไม่สามารถเข้าเรียนในหลักสูตรนี้จะสามารถตรวจสอบได้ด้วยวิธีใด
8. การเรียนการสอน แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการระบุรายละเอียดไว้ในแผนการเรียนเพียงพอหรือไม่
 - เนื้อหาสาระของแต่ละวิชาในหลักสูตร น่าสนใจเพียงใด
 - เนื้อหาสาระของแต่ละวิชามีคุณค่าและได้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด
 - การจัดการเรียนการสอนสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะหรือไม่
 - การออกแบบกิจกรรม และกำหนดวิธีสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์มากน้อยเพียงใด
 - จุดมุ่งหมายเฉพาะสามารถชี้แนวทางการคัดเลือกวิธีสอน รวมทั้งกิจกรรมที่เหมาะสมหรือไม่
9. ความแตกต่างในการจัดการเรียนการสอน แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และมีการประเมินเพื่อการวินิจฉัยหรือไม่
 - มีการเตรียมสื่อสำหรับการสอนซ่อมเสริมหรือไม่ ลักษณะการจัดสอนซ่อมเสริมมีหลายรูปแบบ รวมทั้งมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไร
 - มีการส่งเสริมผู้เรียนเก่งมากน้อยเพียงใด
10. การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติ แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการระบุจำนวนกลุ่มผู้เรียนขนาดใหญ่ ขนาดเล็กไว้หรือไม่
 - มีการวางแผนสำหรับแก้ไขปัญหาสำหรับผู้เรียนจำนวนมากหรือน้อยกว่าที่กำหนดไว้หรือไม่
 - มีการเตรียมวัสดุเครื่องมือที่สนับสนุนการเรียนการสอนหรือไม่
 - สื่อการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับบทเรียนและหลักสูตรหรือไม่
 - สื่อการเรียนและเครื่องมือ สามารถจัดทำได้หรือจัดซื้อได้ง่ายหรือไม่
 - สื่อการเรียนมีความเหมาะสมในการใช้มากน้อยเพียงใด

- มีการอธิบายวิธีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนไว้หรือไม่
- 11. การทดลองใช้หลักสูตร แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการทดลองใช้หลักสูตรแบบนาร่อง หรือภาคสนามหรือไม่
 - รายงานผลการทดลองใช้น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด
- 12. การประเมินโครงการใช้หลักสูตร แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีการประเมินโครงการใช้หลักสูตร ผลการประเมินเป็นที่ยอมรับกันหรือไม่
 - มีองค์ประกอบหรือส่วนใดของหลักสูตรที่จำเป็นต้องมีการประเมิน โดยเฉพาะหรือไม่
 - มีการปรับปรุงและพัฒนาส่วนใดหรือไม่
- 13. การนำหลักสูตรไปใช้ แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - มีแนวทางและกำหนดเวลาการใช้หลักสูตรหรือไม่
 - บทบาทหน้าที่ของผู้ใช้หลักสูตร ได้ระบุไว้ชัดเจนหรือไม่
 - มีสิ่งจูงใจ และทรัพยากรสำหรับการใช้หลักสูตรเพียงพอหรือไม่
 - แผนการใช้หลักสูตรมีความชัดเจน และเป็นไปได้เพียงใด
- 14. ผลผลิต
 - รูปแบบหลักสูตรมีความอิสระในตัวเองหรือไม่
 - ผลผลิตจากหลักสูตรเป็นที่น่าพอใจ และมีผู้สนใจในวิชาชีพมาก

2.2.4 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรทั้งระบบ เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องปฏิบัติ เพราะผลที่ได้จากการประเมินสามารถอภิปรายและนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ ในภาพรวม ขั้นตอนการประเมินหลักสูตรมีดังนี้

1. พิจารณาเป้าหมายการประเมินหลักสูตร
2. กำหนดคณะกรรมการประเมินหลักสูตร
3. ประชุมคณะกรรมการ
4. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายการประเมินหลักสูตร
5. เลือกกิจกรรมการประเมินหลักสูตร
6. พัฒนาเครื่องมือและเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล
7. กำหนดแหล่งทรัพยากรและการคาดการณ์เกี่ยวกับปัญหาอันอาจเกิดขึ้น
8. เรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรมการประเมินหลักสูตร

9. กำหนดวันที่เสร็จการประเมินหลักสูตร

10. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตร

11. เขียนรายงานการประเมินหลักสูตร

11.1 พิจารณาเป้าหมายการประเมินหลักสูตร

- ระบุบุคคลที่ต้องการรับทราบและใช้ผลการประเมินหลักสูตร
- กำหนดหลักการและหน้าที่ของผู้ประเมินจะต้องปฏิบัติ
- กำหนดงบประมาณและระยะเวลาที่ใช้สำหรับการประเมินหลักสูตร

11.2 กำหนดคณะกรรมการประเมินหลักสูตร

- พิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร
- พิจารณาหลักการ ขอบข่าย วิธีการ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

11.3 ประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตร

- ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร
- อธิบายวิธีการและขอบข่ายของการประเมินหลักสูตร
- อธิบายบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร

11.4 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายการประเมินหลักสูตร

- อธิบายข้อมูลที่ต้องการจะได้
- กำหนดแหล่งข้อมูล สถานที่ ระยะเวลาที่ต้องการจะไปเก็บรวบรวมข้อมูล
- กำหนดระยะเวลาสำหรับผู้ที่จะให้ข้อมูล
- กำหนดรูปแบบการประเมินหรือกรอบความคิดสำหรับใช้ประเมินหลักสูตร
- กำหนดเครื่องมือและเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ

11.5 พัฒนาเครื่องมือและเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล

- กำหนดคำถามหลัก ๆ ที่ต้องการประเมิน
- พัฒนาเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- พิจารณาเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล
- พิจารณาวิธีการใช้เครื่องมือกับแหล่งข้อมูล

11.6 เลือกกิจกรรมการประเมินหลักสูตร

- ทบทวนวัตถุประสงค์การประเมินกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- พิจารณาเลือกและเรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรมการประเมินหลักสูตร
- พิจารณาเลือกกิจกรรมการประเมินหลักสูตรเชิงปริมาณ
- พิจารณาเลือกกิจกรรมการประเมินหลักสูตรเชิงคุณภาพ

11.7 กำหนดแหล่งทรัพยากรและการคาดการณ์เกี่ยวกับปัญหาอันอาจ

เกิดขึ้น

- พิจารณางบประมาณสำหรับการประเมิน
- พิจารณาช่วงระยะเวลาสำหรับคณะกรรมการประเมินปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะประหยัดงบประมาณ
- พิจารณาทรัพยากรการประเมินด้านอื่นที่จะนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการประเมิน

11.8 เรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรมการประเมินหลักสูตร

- วิเคราะห์ภารกิจความรับผิดชอบขององค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร
- วิเคราะห์แผนการประเมินหลักสูตรทั้งหมด
- วิเคราะห์แหล่งข้อมูล ด้านเอกสาร บุคคล สถานที่และระยะเวลา
- กำหนดขอบเขตและปริมาณของข้อมูลที่ต้องการรวบรวม
- จัดลำดับกิจกรรมการประเมินให้เหมาะสมกับผู้ประเมิน แหล่งข้อมูล ช่วงเวลา

11.9 กำหนดวันที่เสร็จการประเมิน

- ทบทวนการวางแผนบริหารการประเมินหลักสูตร
- ควบคุมการบริหารการจัดการเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรให้เป็นไปตามแผน
- ตรวจสอบความก้าวหน้าของการประเมินหลักสูตรเป็นช่วง ๆ เพื่อปรับแผนการประเมินให้เป็นไปตามที่กำหนด

11.10 วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตร

- กำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์การประเมินหลักสูตร

- กำหนดหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล
- พิจารณาผลกระทบและผลพลอยได้ที่เกิดจากการใช้หลักสูตร
- พิจารณาลำดับขั้นตอนการใช้หลักสูตรทุกระยะ
- พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร

11.11 เขียนรายงานผลการประเมินหลักสูตร

- ตีความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งปริมาณและคุณภาพ
- สรุปและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการใช้หลักสูตร
- บันทึกแหล่งข้อมูลและบุคคลที่ให้ข้อเสนอแนะ
- เสนอแนวทางวิธีการปฏิบัติจากข้อเสนอแนะ
- เขียนรายงานผลการประเมินโดยแยกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกสำหรับรายงานผลการประเมินสำหรับผู้บริหาร โดยสรุปสาระและประเด็นสำคัญ ๆ สั้น ๆ เพื่อสำหรับการตัดสินใจ และในส่วนที่สองเป็น
- รายงานฉบับรายละเอียด ผลการประเมินสำหรับนักพัฒนาหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.2.5 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรมีรูปแบบหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ ประเภทประเมินผลผลิตของการกระทำ ประเภทประเมินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน และประเภทประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ

ประเภทที่ 1 ประเมินผลผลิตของการกระทำ

การประเมินผลประเภทนี้ คือ การประเมินผลสิ่งที่ได้รับหลังจากการดำเนินการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว เป็นการตรวจสอบดูว่าผลที่ได้รับนั้นเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลประเภทนี้มีหลายรูปแบบ จะขอนำมาอธิบายเพียง 4 รูปแบบดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวัดความสำเร็จของผู้เรียน (Student Attainment Model) รูปแบบนี้ใช้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ใช้แบบทดสอบมาตรฐานแบบอิงเกณฑ์ (Criterion – referenced) หรือแบบอิงกลุ่ม (Norm - referenced) โดยทั่วไปการรายงานข้อมูลการทดสอบจะเป็นไปในรูปของคะแนนมัชฌิม (Mean Score) ของทุกคนในแต่ละชั้นเรียน หรือในรูปของสัดส่วนของผู้เรียนที่มีคะแนนสูงกว่ามัธฐาน (Median) ของกลุ่มคะแนนปกติ

2. รูปแบบของไทเลอร์หรือรูปแบบที่ยึดเป้าประสงค์หรือจุดประสงค์เป็นหลัก (Goal – Based Description Model) แนวความคิดของไทเลอร์ จะประเมินว่าผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่ วิธีการประเมินจะใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม

3. รูปแบบของสเตคหรือรูปแบบความสอดคล้องและความสัมพันธ์ของสเตค (The Stake Congruence – Contingency Model) ได้ชี้ให้เห็นว่าในการประเมินผลจะต้องพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ 3 อย่าง คือ ตัวป้อนหรือปัจจัยก่อนการดำเนินการ (Antecedents) กระบวนการหรือการกระทำระหว่างดำเนินการ (Transaction) และผลิตผลหรือผลที่ได้รับ (Outcomes)

ตัวป้อนหรือปัจจัยก่อนดำเนินการหมายถึง ลักษณะของผู้เรียนและผู้สอน เนื้อหาสาระของหลักสูตรสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ อาคารสถานที่ โครงสร้าง การบริหารงานของโรงเรียนและบริบทของชุมชนซึ่งหมายถึงสภาพของสังคมและสิ่งแวดล้อม

4. รูปแบบของโพรวัสหรือรูปแบบการประเมินผลความคลาดเคลื่อนของโพรวัส (Provus Discrepancy Evaluation Model) หลักการประเมินผลของรูปแบบนี้คือ การตรวจสอบว่าการดำเนินงานตามหลักสูตรได้ผลตรงหรือคลาดเคลื่อนไปจากมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ กระบวนการประเมินผลของโพรวัส ใช้วิธีเปรียบเทียบการกระทำและผลของการกระทำกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ แล้วใช้ข้อมูลจากการเปรียบเทียบซึ่งแสดงให้เห็นความแตกต่างหรือความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น

ประเภทที่ 2 ประเมินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

1. รูปแบบที่เป็นอิสระจากจุดประสงค์ของสกริเวน (Scriven Goal – Free Description Model) ตามแนวคิดของการประเมินผลแบบนี้ ผู้ประเมินผลจะต้องไม่คำนึงถึงจุดประสงค์ แต่ใช้วิธีการตรวจสอบวิธีการและผลที่ได้รับโดยตรงไปตรงมา แล้วประเมินผลจากการตรวจสอบนั้นว่าหลักสูตรดีหรือไม่ได้อย่างไร

แนวคิดของสกริเวนที่เพิ่งเล็งในเรื่องคุณค่าของสิ่งที่ประเมินผลทำให้เกิดการประเมินผลที่สำคัญ 2 อย่าง คือ การประเมินผลย่อยและการประเมินผลรวม ซึ่งทำให้เราสามารถประเมินผลได้ทุกขณะ

3. รูปแบบที่ใช้ประสบการณ์ทดแทน (Surrogate Experience Model) จุดมุ่งหมายของรูปแบบนี้คือการพยายามทำให้ผู้ประเมินผลซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรหรือใครก็ตามที่ต้องการประเมินผล เกิดความคิดว่าถ้าตนได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผลด้วยแล้ว จะรู้ดีได้อย่างไร รูปแบบนี้เน้นหนักในเรื่องของกระบวนการมากกว่าปัจจัยนำเข้าและผลิตผล ตามรูปแบบนี้จะไม่มี

เตรียมการล่วงหน้าว่าจะเก็บรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง การเตรียมการคงจะเป็นเรื่องของวิธีการที่จะเก็บข้อมูลเท่านั้น

ประเภทที่ 3 ประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ

หลักการสำคัญคือ การแยกการประเมินผลและการตัดสินใจออกจากกัน และมีหลักในการตัดสินใจต่างหาก รายละเอียดที่จะนำเสนอในที่นี้มี 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของคณะกรรมการเกียรตินิยมการศึกษา หรือรูปแบบของสตัฟเฟิลบีม (The Phi Delta Kappa Committee Model or The Stufflebeam Model) ตามรูปแบบนี้การประเมินผลจะต้องประเมินผลสิ่งที่สำคัญ 4 อย่าง คือ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และ ผลิตภัณฑ์ (Product) จะเห็นได้ว่ารูปแบบนี้ต่างกับรูปแบบของสเตคตรงที่มีการแยกบริบทออกจากปัจจัยนำเข้า และประเมินผลจุดหมายของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์บริบท

ก. การประเมินผลบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นการวางแผน จุดมุ่งหมายของการประเมินผลคือ เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม ความต้องการและปัญหาต่าง ๆ เป็นการประเมินผลในลักษณะที่เป็นมหภาค ซึ่งจะทำให้ทราบว่า สภาพและปัญหาภายนอกที่เป็นแรงกดดันอยู่นั้นมีผลต่อสภาพปัจจุบันอย่างไร และผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าควรกำหนดจุดหมายอย่างไรจึงจะสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ได้ การประเมินผลในขั้นนี้ อาจใช้เทคนิคหลายอย่าง เช่น การวิเคราะห์ระบบ การตรวจสอบบทบาท การสำรวจความคิดเห็น และการประชุมผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินผลบริบท นับว่ามีความสำคัญมากเพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ได้แก่ การเปลี่ยนเทคนิคหรือการกระทำบางอย่าง แต่ยังรักษาสภาพเดิมของจุดหมายและอื่น ๆ ไว้ หรือมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่คือ เปลี่ยนโดยสิ้นเชิงเพื่อให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ที่คิดไว้ หรือมุ่งเปลี่ยนแปลงโดยนำเอานวัตกรรมใหม่หรือสร้างสิ่งใหม่เข้ามาทดแทนสิ่งที่มีอยู่เดิม

ข. การประเมินผลตัวป้อนหรือปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นการจัดทำโครงการหรือโครงสร้าง (Programming or Structuring) จุดมุ่งหมายของการประเมินผล คือ การพิจารณาว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไรจึงจะบรรลุจุดหมายได้ วิธีการที่ใช้ในการประเมินผลมีหลายวิธี คือ ตรวจสอบดูว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบมีความสามารถเพียงพอหรือไม่ ยุทธศาสตร์หรือวิธีการที่จะปฏิบัติการให้บรรลุผลควรจะเป็นอย่างไร และการนำเอายุทธศาสตร์ไปใช้ควรเป็นอย่างไร ผลของการประเมินผลตัวป้อนก็คือวิธีการหลาย ๆ แบบที่มองในแง่ของต้นทุนและผลกำไรที่จะได้รับ มีข้อที่พึงสังเกตอยู่ว่าในขณะที่การประเมินผลบริบทมีลักษณะเป็นมหภาค การประเมินผลตัวป้อนกลับมีลักษณะเป็นจุลภาค ในการประเมินผลประเภทนี้ผู้ประเมินผลจะต้องตั้งคำถามหลายข้อ เช่น จุดหมายที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้หรือไม่ มีโอกาสบรรลุผลหรือไม่ วิธีการที่มีใช้อยู่จะ

ช่วยให้การปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่ ควรจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ในแง่ของผลได้ผลเสียวิธีการที่จะนำมาใช้จะให้ผลอย่างไร มีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้หรือไม่ ฯลฯ

ค. การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นปฏิบัติการ (Implementing) การประเมินผลประเภทนี้เริ่มขึ้นหลังจากที่นำเอาหลักสูตร หรือโครงการที่จัดทำขึ้นไปใช้ในสภาพที่เป็นจริง จุดมุ่งหมายของการประเมินผลประเภทนี้ก็เพื่อส่งข้อมูลป้อนกลับมาให้ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งถ้าแจกแจงให้รายละเอียดลงไปก็อาจจำแนกจุดมุ่งหมายออกได้ 3 ประการ คือ เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่อง หรือทำนายข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้นซึ่งอาจเป็นข้อบกพร่องของโครงการ หรือของการปฏิบัติ ประการที่สองคือ การให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน และในประการสุดท้ายคือ เพื่อประโยชน์ในการเก็บหลักฐานในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลกระบวนการทำได้หลายวิธี วิธีแรกคือ การตรวจสอบอย่างต่อเนื่องว่าจะอะไรคือสาเหตุของข้อบกพร่อง เช่น ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนด้วยกัน ผู้เรียนด้วยกัน หรือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ตรวจสอบระบบการสื่อสาร การสนับสนุนจากส่วนกลางในด้านการเงิน อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากร ฯลฯ วิธีที่สองคือ การคาดการณ์ล่วงหน้าว่าควรทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ตัวอย่างในเรื่องนี้ได้แก่ การที่มีการเลือกโรงเรียนเพื่อทำการทดลองหลักสูตร เป็นต้น และวิธีที่สามคือ การเปรียบเทียบสิ่งที่จะต้องทำไปและได้ทำไปแล้วว่ามีช่องว่างหรือไม่ อย่างไร เช่น ถ้ากำหนดว่าจะมีการสอนเนื้อหาวิชานี้ ก็ตรวจสอบว่าในการปฏิบัติจริงได้สอนหรือไม่ หลักฐานการตรวจสอบจะชี้ให้เห็นว่าข้อบกพร่องเกิดจากอะไร

ง. การประเมินผลผลิตผล (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นทบทวน (Recycling) จุดมุ่งหมายของการประเมินผลประเภทนี้ ก็เพื่อตรวจสอบผลที่ได้รับว่าเป็นอย่างไรเป็นไปตามจุดหมายหรือไม่ การประเมินผลไม่จำเป็นต้องทำเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการหรือโครงการจะทำเมื่อใดก็ได้ สุดแต่จะเหมาะสม สิ่งสำคัญที่การประเมินผลประเภทนี้ต้องมีคือ เกณฑ์มาตรฐานซึ่งจะต้องกำหนดขึ้น หรือจะใช้เกณฑ์มาตรฐานที่มีผู้จัดทำไว้แล้วก็ได้

2. รูปแบบการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการ (Panel Review Model) รูปแบบนี้ใช้คณะกรรมการหนึ่งคณะหรือมากกว่าประกอบด้วยผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ และนักการศึกษา ซึ่งไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตร ให้ทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลร่วมกัน แล้วทำรายงานประเมินผลว่าหลักสูตรดีหรือไม่คืออย่างไร

สำหรับวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ จะใช้วิธีการหลายวิธี เช่น การเยี่ยมโรงเรียน การสังเกตกิจกรรมในโรงเรียน การสัมภาษณ์ การตรวจเอกสารต่าง ๆ และการสำรวจวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น ส่วนหลักการของการประเมินผลก็ยังคงยึดหลักห้วงวงกลมของสตัฟเฟิลบิมเป็นแนวทาง ในการดำเนินการ

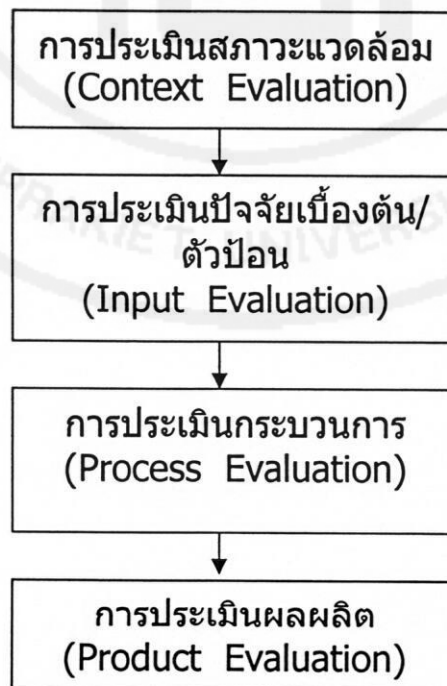
การประเมินผล โดยวิธีนี้ นอกจากเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร แล้วจะใช้เพื่อรับรองคุณภาพของโรงเรียนหรือสถานศึกษาด้วยก็ได้

3. รูปแบบที่เรียนวิธีทางกฎหมาย (Legal Model) ผู้เสนอรูปแบบนี้คือ การเวและเสวิน โดยมีหลักการว่า การประเมินผลที่จะมีประสิทธิผลจะต้องประเมินทั้งในแง่บวกและลบ วิธีการคือให้มีผู้ประเมินสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเสนอข้อมูลในแง่ดี อีกฝ่ายหนึ่งเสนอข้อมูลในแง่ไม่ดีแล้วใช้ข้อมูลจากทั้งสองฝ่ายมาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ

2.3 แบบจำลอง CIPP

แนวคิดและโมเดลซีปในการประเมินของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในวงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของไทย เพราะได้ให้แนวคิดและวิธีการทางการวัดและประเมินผลการศึกษาได้อย่างน่าสนใจและทันสมัย ซึ่งสตฟเฟิลบีมเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทฤษฎีการประเมิน จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน เรียกว่า CIPP Model

CIPP เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจรูปแบบหนึ่งที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นสำคัญเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจบริหารโครงการอย่างต่อเนื่อง คำว่า CIPP ย่อมาจากคำว่า Context (บริบท หรือสถานะแวดล้อม) Input (ปัจจัยเบื้องต้น) Process (กระบวนการ) และ Product (ผลผลิต) สตฟเฟิลบีมให้ความหมายการประเมินไว้ว่าเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) เป็นการประเมินภาพรวมตั้งแต่บริบท ปัจจัย ป้อน กระบวนการ และผลผลิต (Context, Input, Process and product) โดยจะใช้วิธีการสร้าง เกณฑ์และประสิทธิภาพของการดำเนินงานทั้งภาพรวมหรือรายปัจจัยเป็นสำคัญ ซึ่งรูปแบบ CIPP กำหนดให้มีการประเมินทั้งระบบใน 4 ด้าน แนวทางการประเมินแต่ละด้านมีดังนี้

1. การประเมินด้านบริบทหรือประเมินเนื้อความ (context Evaluation) เป็นการศึกษา ปัจจัยพื้นฐานหรือข้อมูลสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาวัตถุประสงค์ ความเป็นไปได้หรือเป้าหมายของ โครงการ ได้แก่ บริบทของสภาพแวดล้อม นโยบาย วิสัยทัศน์ ปัญหา แหล่งทุน สภาพความผันผวนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน เป็นต้น

2. การประเมินปัจจัยป้อน (Input Evaluation) เพื่อค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยป้อน ซึ่งอาจจำแนกเป็นบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ทรัพยากร ศักยภาพการบริหารงาน แต่ละปัจจัยก็ยังสามารถย่อยออกไปอีก เช่น บุคคล อาจพิจารณาเป็น เพศ อายุ มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ความพึงพอใจ ความคาดหวัง ทักษะ ศักยภาพ ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้ คุณวุฒิทางการศึกษา ถิ่นที่อยู่และลักษณะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการศึกษาต่อจากการประเมินบริบทและปัจจัยป้อนว่า กระบวนการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ เป็นการศึกษาค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือจุดแข็งของกระบวนการบริหารจัดการ โครงการที่จะนำโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการตรวจสอบประสิทธิผลของโครงการ โดยเฉพาะความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่ได้แล้วนำเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไปตัดสิน เกณฑ์มาตรฐานนั้นอาจจะกำหนดขึ้นเองหรืออาศัยเกณฑ์ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นกำหนดไว้ก็ได้

การประเมินแบบ CIPP เป็นการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้งหมด ซึ่งผู้ประเมินจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน กำหนดประเด็นของตัวแปรหรือตัวชี้วัด กำหนดแหล่งข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล กำหนดเครื่องมือการประเมิน วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน หากผู้ประเมินวางแผนและดำเนินการประเมินอย่างเป็นระบบและเหมาะสมก็จะทำให้การประเมินตามแผนและโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน พ.ศ. 2547 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2.4.1 ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มีความเชื่อว่า สุขภาพเป็นองค์รวมของกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ สุขภาพของผู้ใช้บริการทุกระดับ คือ บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน เป็นพลวัตที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว ทำให้ปัญหาสุขภาพมีความซับซ้อนและแก้ไขได้ยากขึ้น จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลทั้งด้านการส่งเสริม ปกป้อง รักษา และฟื้นฟูสภาพ จากบุคลากรพยาบาลที่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และความชำนาญ เฉพาะสาขา ที่เรียกว่า การพยาบาลขั้นสูง (Advanced Nursing Practice)

พยาบาลที่จะปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (Advanced Nursing Practice) ได้ นั้น ต้องเรียนรู้อย่างลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่เป็นแกน และองค์ความรู้เฉพาะสาขา เพื่อการดูแลสุขภาพที่ซับซ้อน และพัฒนาระบบบริการสุขภาพ พัฒนาระบบและภาวะผู้นำทางการพยาบาล โดยการจัดการศึกษาแบบผู้ใหญ่ (Adult Education) ที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมสร้างกระบวนการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และนำไปสู่ความเข้าใจด้วยการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence based) รวมทั้งมีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะสาขาจนเกิดความชำนาญ ตลอดจนมีการทำวิจัย หรือใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการดูแลสุขภาพ และพัฒนาองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับระบบสุขภาพ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาบัณฑิตสาขาการพยาบาล จึงต้องมีศักยภาพ ด้านการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง การบริหารจัดการ การให้ความรู้ การเป็นที่ปรึกษา และการเป็นผู้วิจัย หรือใช้ผลงานวิจัย ภายใต้บริบทของสังคมอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม

2.4.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาหลักสูตรการพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จะสามารถ

1. ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง แก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน ที่มีปัญหาสุขภาพที่ซับซ้อนและแก้ไขได้ยาก โดยใช้องค์ความรู้ทั้งในศาสตร์การพยาบาล และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง บนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม
2. บริหารจัดการการบริการพยาบาลให้กับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน อย่างมีคุณภาพ บนหลักการของการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการใช้ทรัพยากรชุมชน
3. ดำเนินการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่บุคลากรทีมสุขภาพ นักศึกษาพยาบาล และผู้ให้บริการทุกระดับ ตามปัญหา ความต้องการ และสถานการณ์

4. ทำวิจัย และนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล และสุขภาพ
ผู้ใช้บริการ
5. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาวิชาชีพและสังคม
6. ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.4.3 โครงสร้างของหลักสูตร

1. รหัสวิชา ประกอบด้วยอักษรโรมัน 2 ตัว ตามด้วยเลข 4 หลัก ดังนี้

- 1.1 รหัสอักษร มีความหมายดังนี้

HM หมายถึง รหัสในสาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ

NG หมายถึง รหัสในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

- 1.2 รหัสตัวเลข

เลขหลักพัน 8000 หมายถึง รายวิชาระดับบัณฑิตศึกษา

เลขหลักร้อยและหลักสิบ หมายถึง ลำดับวิชา

เลขหลักหน่วย หมายถึง จำนวนหน่วยกิตของ
รายวิชานั้น

- 1.3 การกำหนดชั่วโมงกิตติกรรมการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาใช้
รหัสดังนี้ A(B1/B2-C1/C2-D1/D2)

A หมายถึง จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของรายวิชา

B1 หมายถึง จำนวนหน่วยกิตบรรยาย

B2 หมายถึง จำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

C1 หมายถึง จำนวนหน่วยกิตการฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง

C2 หมายถึง จำนวนหน่วยกิตการฝึกปฏิบัติในห้องทดลองต่อ
สัปดาห์

D1 หมายถึง จำนวนหน่วยกิตการฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม

D2 หมายถึง จำนวนหน่วยกิตการฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม
ต่อสัปดาห์

2. รายวิชาต่าง ๆ

หมวดวิชาบังคับ

วิชาแกน		จำนวน 15 หน่วยกิต
NG 8032	แนวคิดและทฤษฎีทางการพยาบาล	2(2/2-0-0)
NG 8043	การออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล	3(3/3-0-0)
NG 8053	การจัดการระบบสุขภาพ	3(3/3-0-0)
NG 8062	การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง	2(2/2-0-0)
NG 8073	พยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาขั้นสูง	3(3/3-0-0)
NG 8082	บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติ การพยาบาลขั้นสูง	2(2/2-0-0)

วิชาแกน		จำนวนไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต
---------	--	---------------------------------

NG 8092	วิทยาการระบาดในการพยาบาล เวชปฏิบัติชุมชน	2(2/2-0-0)
NG 8103	การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3(3/3-0-0)
NG 8113	ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3(0-0-3/12)
NG 8123	การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	3(3/3-0-0)
NG 8133	ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2 (หากศึกษาแผน ข ต้องศึกษาเพิ่มเติมอีก 8 หน่วยกิต)	3(0-0-3/12)
NG 8143	การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3	3(3/3-0-0)
NG 8153	ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3	3(0-0-3/12)
NG 8162	การใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติ การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	2(2/2-0-0)

หมวดวิชาเลือก		จำนวนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต
---------------	--	--------------------------------

NG 8173	การดูแลสุขภาพที่บ้าน	3(3/3-0-0)
NG 8183	การพยาบาลต่างวัฒนธรรม	3(3/3-0-0)
NG 8193	การวิจัยเชิงคุณภาพ	3(3/3-0-0)
NG 8203	การพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรังในชุมชน	3(2/2-0-1/4)
NG 8213	การดูแลสุขภาพแนวเสริม	3(2/2-0-1/4)

NG 8223	หลักสูตรและการเรียนการสอน ทางการพยาบาล	3(3/3-0-0)
NG 8233	การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	3(3/3-0-0)
HM 8243	การพยาบาลผู้สูงอายุในชุมชน	3(2/2-0-1/4)
HM 8163	การวางแผนและการประเมิน โครงการสุขภาพ	3(2/2-1/3-0)

หมวดวิทยานิพนธ์และการศึกษาด້วยตนเอง

NG 8236	วิทยานิพนธ์	12(0-0-12/P)
NG 8244	การศึกษาด້วยตนเอง	4(0-0-4/P)

3. แผนการศึกษา

แผนการศึกษาสำหรับนักศึกษาแผน ก. (2)

ชั้นปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 1

NG 8032	แนวคิดและทฤษฎีทางการพยาบาล	2(2/2-0-0)
NG 8053	การจัดการระบบสุขภาพ	3(3/3-0-0)
NG 8062	การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง	2(2/2-0-0)
NG 8073	พยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาขั้นสูง	3(3/3-0-0)
NG 8082	บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง	2(2/2-0-0)

รวม 12 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 2

NG 8092	วิทยาการระบาดในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	2(2/2-0-0)
NG 8103	การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3(3/3-0-0)
NG 8113	ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3(0-0-3/12)
XX XXXX	วิชาเลือก	3(3/3-0-0)

รวม 11 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1 / ภาคการศึกษาฤดูร้อน

NG 8043	การออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล	3(3/3-0-0)
---------	-------------------------------	------------

รวม 3 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 1

NG 8123	การใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติ การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	2(2/2-0-0)
NG 8133	ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	3(0-0-3/12)
NG 8236	วิทยานิพนธ์	6 หน่วยกิต
		รวม 12 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 2

NG 8236	วิทยานิพนธ์	6 หน่วยกิต
		รวม 6 หน่วยกิต

แผนการศึกษาสำหรับนักศึกษาแผน ข**ชั้นปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 1**

NG 8032	แนวคิดและทฤษฎีทางการพยาบาล	2(2/2-0-0)
NG 8053	การจัดการระบบสุขภาพ	3(3/3-0-0)
NG 8062	การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง	2(2/2-0-0)
NG 8073	พยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาขั้นสูง	3(3/3-0-0)
NG 8082	บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง	2(2/2-0-0)
		รวม 12 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 2

NG 8092	วิทยาการระบาดในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	2(2/2-0-0)
NG 8103	การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3(3/3-0-0)
NG 8113	ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3(0-0-3/12)
XX XXXX	วิชาเลือก	3(3/3-0-0)
		รวม 11 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1 / ภาคการศึกษาฤดูร้อน

NG 8043	การออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล	3(3/3-0-0)
		รวม 3 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 1

NG 8162	การใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติ การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	2(2/2-0-0)
NG 8123	การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	3(3/3-0-0)
NG 8133	ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	3(0-0-3/12)

รวม 8 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 2

NG 8143	การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3	3(3/3-0-0)
NG 8153	ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3	3(0-0-3/12)
NG 8244	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4(0-0-4/P)

รวม 10 หน่วยกิต

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน พ.ศ. 2547 มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สมบัติ ไชยวัฒน์ และคณะ (2545) ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบจำลองซีป (CIPP Model) ศึกษาจากประชากร คือ ผู้สำเร็จการศึกษา 42 คน และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต 42 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบทประกอบด้วย จำนวนหน่วยกิต การจัดลำดับกระบวนวิชา มีความเหมาะสมมาก สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม และมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพด้านป้จจัยนำเข้า ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอน มีความรู้ ประสบการณ์ในการสอน ความตั้งใจ ความทุ่มเทอยู่ในระดับมาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เวลาแก่นักศึกษามีความเหมาะสมมาก ปัญหาที่พบคือ ใช้ระยะเวลาในการหาหัวข้อวิทยานิพนธ์นาน ด้านกระบวนการผลิต การจัดการเรียนการสอน และทรัพยากรการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมาก และด้านผลผลิตของหลักสูตร สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในระดับมาก ได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาในระดับมาก

กนกพร หมู่พยัคฆ์ และคณะ (2549) ศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานที่มีต่อสมรรถนะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2544 และ 2545 พบว่า หลังสำเร็จการศึกษา บัณฑิตทุกคนมีงานทำ ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 74.4 และ 94 ทำงานที่โรงพยาบาลศิริราช และจากการประเมินความพึงพอใจในสมรรถนะรายด้าน บัณฑิต ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ประเมินในระดับมาก

ในด้านการให้บริการพยาบาล คุณธรรมจริยธรรม บุคลิกลักษณะ เจตคติ/ความร่วมมือต่อวิชาชีพ
มนุษย์สัมพันธ์ และความรับผิดชอบต่อสังคม/สนับสนุนความเป็นประชาธิปไตย

อวยพร ตันมุขกุล และคณะ (2550) ศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล แผน ข คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 รุ่น ระบุว่าได้รับการยอมรับเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ
ก่อนเข้าศึกษา โดยได้รับการยอมรับจากผู้อยู่ได้บังคับบัญชาร้อยละ 87 – 96 จากผู้บังคับบัญชาร้อยละ
75 – 84 และจากเพื่อนร่วมงานร้อยละ 83 – 91 สำหรับความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาใน 6 ด้าน
คือ ด้านการจัดการปัญหา การประยุกต์ความรู้ทางการบริหาร การวิจัย การเป็นผู้นำ การใช้เทคโนโลยี
และด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดี
นอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 60 – 96 เห็นว่าตนเองมีความสามารถเพิ่มขึ้นหลังจากสำเร็จ
การศึกษา ร้อยละ 69 – 79 เห็นว่า กระบวนวิชาที่เรียนเหมาะสมมาก ร้อยละ 57 – 90 เห็นว่า จำนวน
สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมมาก ร้อยละ 62 – 71 เห็นว่า จำนวนหน่วยกิต
ของการค้นคว้าอิสระมีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 93 – 93 เห็นว่าการค้นคว้าอิสระมีประโยชน์ต่อ
นักศึกษามาก ร้อยละ 86 – 100 เห็นว่า อาจารย์ให้ความช่วยเหลือในการทำค้นคว้าแบบอิสระมาก
และร้อยละ 75 – 87 เห็นว่า การสอบประมวลความรู้มีประโยชน์ต่อนักศึกษามาก

ส่วนงานวิจัยทางด้านการศึกษาที่ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบชิปพบว่ามีการใช้กันอย่างกว้างขวาง
ในการประเมินผลการจัดการศึกษา ซึ่งพบว่าสามารถบ่งชี้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการผลิต
ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี อุดรดิตถ์ พ.ศ. 2548 ที่ใช้รูปแบบชิปประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ
ดำเนินงานและผลผลิตของหลักสูตร พบว่าปัจจัยแวดล้อมหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้อง
กับความต้องการของชุมชนและพระราชบัญญัติการศึกษามากที่สุด ปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ ห้องเรียน
ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการมีปริมาณพอเพียง มีคุณภาพและความสะดวกในระดับดี ยกเว้น
ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนและอินเตอร์เน็ตที่ปริมาณไม่
พอเพียง ทั้งนี้คุณภาพและความสะดวกในการใช้บริการอยู่ในระดับพอใช้ถึงควรปรับปรุง สำหรับการ
การดำเนินการของหลักสูตรพบว่าเหมาะสมมากที่สุด และบัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระดับ
มากที่สุด โดยมีสมรรถนะด้านวิชาชีพ ทักษะชีวิตมากที่สุด ขณะที่สมรรถนะสากลในระดับมาก
ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวช่วยให้หลักสูตรสามารถควบคุมและประกันคุณภาพการศึกษาได้มากขึ้น
(ศศิธร ชิดนาฮี, น้ำค้าง วงษ์วัช, บุญฤทธิ์ ประสิทธิ์รินทร์และไพฑูรย์ มาผิว, 2548)

การศึกษาการประเมินโครงการรับนักศึกษาโควตาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีได้ใช้รูปแบบชิปศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการนี้ต่อผลิตภาพและ
ประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิต รวมทั้งประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ พบว่าในด้านผลิตภาพ

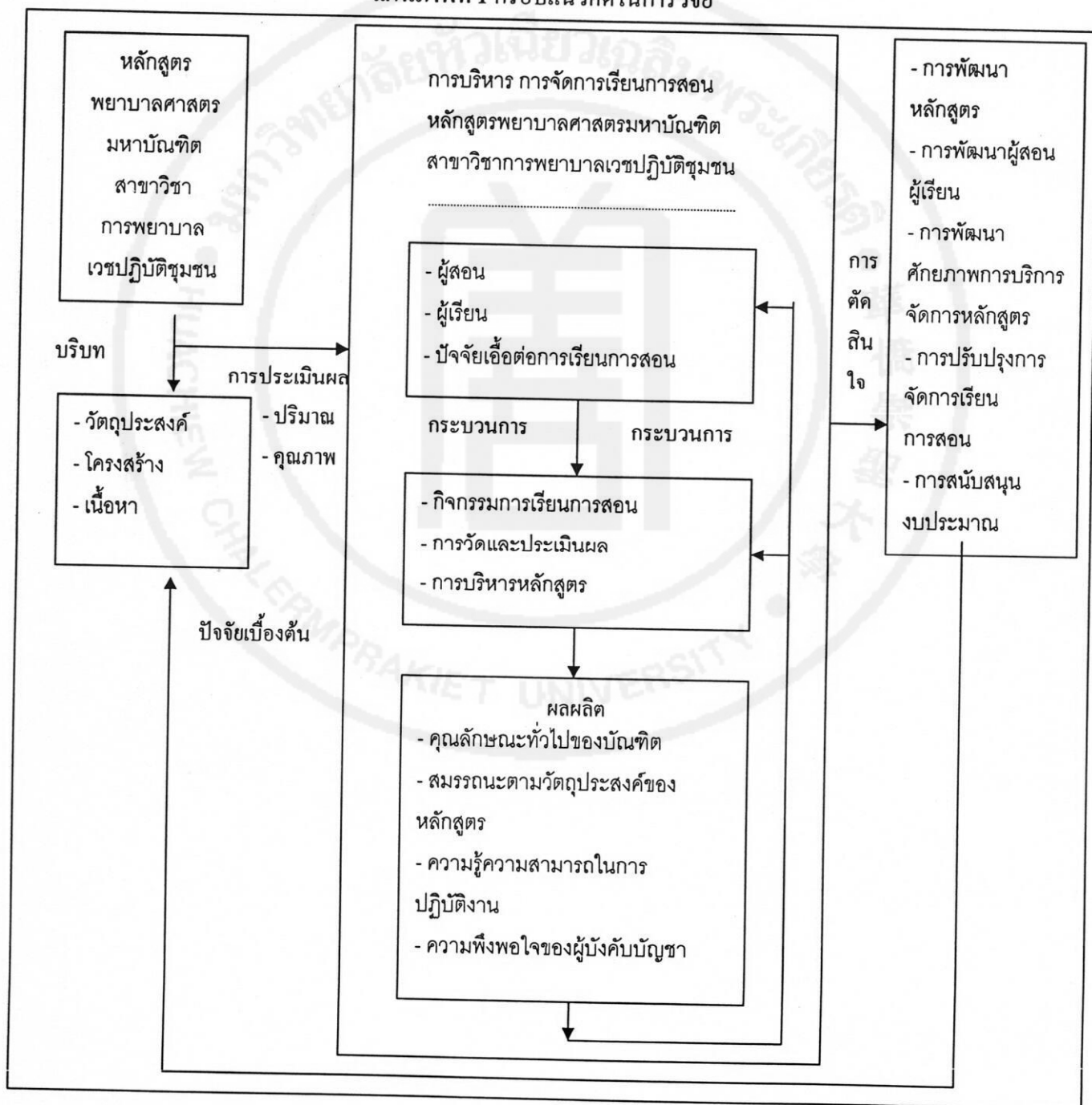
นั้น นักศึกษาโควตาที่สำเร็จการศึกษามีผลดีภาพสูงกว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ใช้เวลาสำเร็จการศึกษา ในระยะเวลา 4 ปีมากกว่าและมีจำนวนนักศึกษาที่ออกกลางคันน้อยกว่านักศึกษาปกติ ในด้าน ประสิทธิภาพพบว่านักศึกษาโควตาสำเร็จการศึกษาด้วยเกียรตินิยมมากกว่านักศึกษาปกติ นอกจากนี้ ยังพบว่าองค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายและหลักการหรือสภาพแวดล้อม องค์ประกอบด้านปัจจัยในการ ดำเนินการ องค์ประกอบด้านกระบวนการดำเนินการและองค์ประกอบด้านผลผลิตมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในระดับดี ซึ่งผลการศึกษาที่พบชี้ให้เห็นว่าโครงการดังกล่าวควรดำเนินต่อไป โดยดำเนินการให้เร็วขึ้น ประชาสัมพันธ์โครงการให้มากขึ้น ปรับปรุงมาตรฐานในการรับนักศึกษา ใช้การสอบข้อเขียนประกอบการสัมภาษณ์ ขยายโอกาสโครงการไปยังโรงเรียนในส่วนภูมิภาคและ ควรใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมในการพิจารณา (สมชาย คงเมือง, พรชัย ตั้งวิจิตรชัย และวงษ์วิวัฒน์ พันธุ์ระสิทธิ์เวช, 2544)

จึงเห็นได้ว่าการนำรูปแบบชิปมาใช้ในการประเมินหลักสูตรจะช่วยทำให้มองเห็นปัจจัย ที่มีผลต่อหลักสูตรทั้งระบบ ผลการศึกษาที่ได้จะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร ทำให้การบริหารหลักสูตรมีการตัดสินใจที่ถูกต้องมากขึ้น ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมในทิศทางที่ถูกต้อง ได้ข้อมูลที่จะนำไปสู่การตรวจสอบและแก้ไขการบริหารการจัดการ เรียนการสอน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและ บรรลุถึงเป้าประสงค์ของหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ได้ทุกประการ

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ นำแบบจำลองซิป (CIPP Model) มาใช้ในการประเมินผลหลักสูตร การประเมินในด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ด้าน ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอนและสื่อการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรม การเรียนการสอน การวัดการประเมินผลการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรและด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพบัณฑิต ประกอบด้วยคุณลักษณะทั่วไป สมรรถนะตามวัตถุประสงค์หลักสูตร ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นการประเมินโดยอาศัยกรอบแนวคิดประเมินตามแบบจำลอง CIPP มีวัตถุประสงค์เฉพาะ 4 ประการ

ประการแรก คือ เพื่อประเมินด้านบริบท (Context) ของหลักสูตร ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรหรือไม่ โครงสร้างของหลักสูตรตลอดหลักสูตร รายปี และรายวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตหรือไม่ เนื้อหาสาระรายวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความทันสมัย เหมาะสมกับวิธีสอน การวัดประเมินผล และมีประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพหรือไม่

ประการที่สอง คือ เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ของหลักสูตร ได้แก่ ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน มีความพร้อมและเหมาะสมหรือไม่

ประการที่สามคือ เพื่อประเมินกระบวนการ (Process) ได้แก่ ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อการบริหาร บริการหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับใด และ

ประการสุดท้าย คือ เพื่อประเมินผลผลิต (Product) ของหลักสูตร

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้แก่ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาที่ศึกษาในปีการศึกษา 2550 ผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2549 - 2550 และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาโดยมีรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากรการวิจัย

ประเภทของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารหลักสูตร	1	1.58
อาจารย์ผู้สอน	23	36.53
ผู้บังคับบัญชา	16	25.39
ผู้สำเร็จการศึกษา	16	25.39
นักศึกษา	7	11.11
รวม	63	100.00

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก คือ แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรฯ และสนทนากลุ่มนักศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนและส่วนที่สอง คือ แบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรฯ และสนทนากลุ่มนักศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

เป็นแนวคำถามชนิดกึ่งมีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์/สนทนากลุ่มเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาและการจัดเนื้อหารายวิชา ปังจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการเกี่ยวกับหลักสูตร ความเหมาะสมของหลักสูตร คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาและข้อเสนอแนะ (ภาคผนวก)

3.2.2 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา และ 2) แบบสอบถามผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา (ภาคผนวก) แบบสอบถามแต่ละชุด มีรายละเอียด ดังนี้

3.2.2.1 แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่

2.1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตร แบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดคะแนนจากมากที่สุด เท่ากับ 5 ถึงน้อยที่สุด เท่ากับ 1

2.2) โครงสร้างของหลักสูตร เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร แบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดคะแนนจากมากที่สุด เท่ากับ 5 ถึงน้อยที่สุด เท่ากับ 1

2.3) เนื้อหารายวิชา เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความจำเป็นของเนื้อหารายวิชา แบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดคะแนนจากมากที่สุด เท่ากับ 5 ถึงน้อยที่สุด เท่ากับ 1

2.4) ปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้าน อาจารย์ นักศึกษา การให้คำปรึกษา และด้านอื่นๆ แบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดคะแนนจากมากที่สุด เท่ากับ 5 ถึงน้อยที่สุด เท่ากับ 1

2.5) กระบวนการของหลักสูตร เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับหลักสูตรแบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดคะแนนจากมากที่สุด เท่ากับ 5 ถึงน้อยที่สุด เท่ากับ 1 และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับกระบวนการของหลักสูตร

3.2.2.2 แบบสอบถามผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดคะแนนจากมากที่สุด เท่ากับ 5 ถึงน้อยที่สุด เท่ากับ 1

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้กระบวนการเก็บข้อมูลแบบผสมผสานทั้งวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม

คณะนักวิจัยดำเนินการติดต่อเพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์เชิงลึก/สนทนากลุ่ม พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึก/สนทนากลุ่ม และดำเนินการตามวัน เวลาและสถานที่ตามที่กำหนด ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

3.3.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

คณะนักวิจัยดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในกลุ่มต่างๆ ดังที่กำหนด โดยดำเนินการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือและดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จัดส่งทางไปรษณีย์ไปยังผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งการติดตามขอรับผลกลับทางโทรศัพท์ ผลการดำเนินการได้รับการตอบรับเป็นจำนวน 10 ฉบับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้รับการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

ประเภทของประชากร	ผู้รับการสัมภาษณ์เชิงลึก		ผู้ตอบแบบสอบถาม		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารหลักสูตร	1	3.46	-	-	1	2.56
อาจารย์ผู้สอน	5	17.24	-	-	5	12.8
ผู้บังคับบัญชา	-	-	10	30.31	10	25.64
ผู้สำเร็จการศึกษา	16*	55.17	16*	48.48	16	41.02
นักศึกษา	7*	24.13	7*	21.21	7	17.94
รวม	29	100	33	100	39	100

* กลุ่มตัวอย่างเดียวกัน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 วิธี วิธีแรกคือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และวิธีที่สอง คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คณะนักวิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก/สนทนากลุ่ม และบางส่วนของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ในส่วนนี้คณะนักวิจัยทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนจากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ในแบบสอบถามชุดต่างๆ ดังนี้

4.51 – 5.00	การแปลความหมาย	มากที่สุด
3.51 – 4.50	การแปลความหมาย	มาก
2.51 – 3.50	การแปลความหมาย	ปานกลาง
1.51 – 2.50	การแปลความหมาย	น้อย
1.00 – 1.50	การแปลความหมาย	น้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าร้อยละ จากแบบสอบถามใช้เกณฑ์ ดังนี้

มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป	หมายถึงมากที่สุด
ร้อยละ 61 - 80	หมายถึงมาก
ร้อยละ 41 - 60	หมายถึงปานกลาง
ร้อยละ 21 - 40	หมายถึงน้อย
น้อยกว่า ร้อยละ 21	หมายถึงน้อยที่สุด

ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นด้านต่างๆ ต่อหลักสูตรของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาจะใช้การทดสอบด้วย Mann-Whitney U Test ส่วนการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาด้านด้านต่างๆ ต่อหลักสูตรฯ ตามที่เป็นจริงและตามที่คาดหวังจะใช้สถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจะนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะนำเสนอในรูปแบบการพรรณนา โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประเมินบริบท (Context Evaluation) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ได้แก่ การประเมินผู้เรียน ผู้สอน และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์กระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลผลิตของหลักสูตร (Product Evaluation) ได้แก่ การประเมินคุณลักษณะของมหาบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประเมินบริบท (Context Evaluation)

ประกอบด้วย การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร จำแนกดังนี้

- 1.1 ผลการวิเคราะห์การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 1.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงสร้างของหลักสูตร
 - 1.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร
 - 1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินบริบท
- ผลการวิเคราะห์ในแต่ละส่วนได้ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ของการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเมื่อพิจารณาภาพรวมตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่างุดประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม พัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะ และเจตคติ ความสอดคล้องกับการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.36, 4.49, 4.40, 4.49 และ 4.37 ตามลำดับ โดยภาพรวมทั้งหมด พบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่างุดประสงค์ของหลักสูตรมีทุก ๆ ด้านในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.39 ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 3)

การประเมินของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่างุดประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และความสอดคล้องกับการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.62 4.57 และ 4.52 ตามลำดับ ส่วนด้านพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะและเจตคติ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.38 และ 4.48 ตามลำดับ โดยภาพรวมพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่างุดประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.51

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
1. ความชัดเจนของภาษาที่ใช้	7	4.62	0.46	16	4.25	0.45	23	4.36	0.48
2. ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	7	4.57	0.43	16	4.46	0.50	23	4.49	0.47
3. พัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะและเจตคติ	7	4.38	0.63	16	4.40	0.46	23	4.40	0.50
4. ความสอดคล้องกับการเป็น พยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	7	4.52	0.71	16	4.48	0.45	23	4.49	0.53
5. สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	7	4.48	0.82	16	4.32	0.46	23	4.37	0.58
รวม	7	4.51	0.49	16	4.25	0.58	23	4.39	0.58

สำหรับผลการประเมินของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม พัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะ และเจตคติ ความสอดคล้องกับการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.25, 4.46, 4.40, 4.48 และ 4.32 ตามลำดับ โดยภาพรวม ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นที่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีทุก ๆ ด้านในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.25

การทดสอบด้วย Mann-Whitney U Test พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกด้านและโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

1.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงสร้างของหลักสูตร

1.2.1 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ก ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

รายการประเมิน	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	5	4.60	0.55	10	4.30	0.68	15	4.40	0.63
2. จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี	3	4.33	0.58	7	4.43	0.79	10	4.40	0.70
3. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาบังคับ									
3.1 วิชาแกน									
- แนวคิดและทฤษฎีการพยาบาล	3	4.67	0.58	6	4.17	0.75	9	4.33	0.70
- การจัดการระบบสุขภาพ	6	4.50	0.55	10	4.40	0.52	16	4.44	0.51
- การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง	6	4.67	0.52	10	4.40	0.52	16	4.50	0.52
- พยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยา	6	4.50	0.55	10	4.10	1.10	16	4.25	0.93
- บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง	6	4.67	0.52	10	4.40	0.52	16	4.50	0.52
- การออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล	6	4.67	0.52	10	4.20	0.79	16	4.38	0.72

รายการประเมิน	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
3.2 วิชาเฉพาะสาขา	5	4.60	0.55	10	4.20	0.79	15	4.33	0.72
- วิทยาการระบาคในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	6	4.50	0.84	8	4.38	0.74	14	4.43	0.76
- การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	6	4.67	0.52	9	4.00	0.87	15	4.27	0.80
- ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	6	4.67	0.52	10	4.50	0.71	16	4.56	0.63
- การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	6	4.67	0.52	10	4.60	0.52	16	4.63	0.50
- ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	6	4.67	0.52	10	4.60	0.52	16	4.63	0.50
3.3 จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก	6	4.67	0.52	10	4.50	0.53	16	4.56	0.52
3.4 จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์	6	4.67	0.52	10	4.50	0.71	16	4.56	0.63
4. แผนการศึกษาโดยรวม	5	4.80	0.45	10	4.40	0.70	15	4.53	0.64
รวม	6	4.62	0.48	10	4.35	0.52	16	4.45	0.51

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การประเมิน โครงสร้างของหลักสูตร และแผนการศึกษา แผน ก ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่างานวนหน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ และ แผนการศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.56, 4.56 และ 4.53 ตามลำดับ ส่วนด้านจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี จำนวนหน่วยกิตวิชาแกน และจำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขา มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.40, 4.40, 4.20 และ 4.33 ตามลำดับ และโดยภาพรวมทั้งหมด นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่างานโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมาก คือมี ค่าเฉลี่ย 4.45 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ก มีดังนี้

นักศึกษา มีความเห็นว่างานวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขา จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ และแผนการศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.60, 4.60, 4.67, 4.67 และ 4.80 ตามลำดับ ส่วนด้านจำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี และจำนวนหน่วยกิตวิชาแกน นักศึกษามีความเห็นว่างานเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.33 และ 4.33 ตามลำดับ โดยภาพรวม นักศึกษามีความเห็นว่างานโครงสร้างหลักสูตร และแผนการศึกษา แผน ก มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.62

นักศึกษา มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาในวิชาแกน ได้แก่ รายวิชาแนวคิด และทฤษฎีการพยาบาล การจัดการระบบสุขภาพ การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง พยาธิสรีรวิทยา และเภสัชวิทยา บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง และ การออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือมีค่าเฉลี่ย 4.67, 4.50, 4.67, 4.50, 4.67 และ 4.67 ตามลำดับ ส่วนหน่วยกิตในแต่ละรายวิชาเฉพาะสาขา ซึ่งได้แก่ วิทยาการระบอบในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน1 ปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน1 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน2 และปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2 ก็มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน คือ มีค่าเฉลี่ย 4.67 ทุกรายวิชา

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก และจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.50 และ 4.50 ตามลำดับ ส่วนจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี จำนวนหน่วยกิตวิชาแกน จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขา และแผนการศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.30, 4.43, 4.14, 4.20 และ 4.40 ตามลำดับ โดยภาพรวม ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า โครงสร้างหลักสูตร และแผนการศึกษา แผน ก มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.35

ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาแกน ได้แก่ รายวิชาแนวคิด และทฤษฎีการพยาบาล การจัดการระบบสุขภาพ การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง พยาธิสรีรวิทยา และเภสัชวิทยา บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง และ การออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.17, 4.40, 4.40, 4.10, 4.40 และ 4.20 ตามลำดับ ส่วนหน่วยกิตในแต่ละรายวิชาเฉพาะสาขา ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตในรายวิชา ปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน1 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน2 และปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน2 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.50 4.60 และ 4.60 ตามลำดับ ส่วนจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาวิทยาการระบอบในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน1 ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.38 และ 4.00 ตามลำดับ

การทดสอบด้วย Mann-Whitney U Test พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงสร้างของหลักสูตร และแผนการศึกษา แผน ก. โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

1.2.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา
แผน ข

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของ
หลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ข ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

รายการประเมิน	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	N	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	6	4.50	0.84	13	4.38	0.51	19	4.42	0.61
2. จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี	3	4.33	1.16	14	4.29	0.61	17	4.29	0.69
3. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาบังคับ	5	4.60	0.55	13	4.15	0.69	18	4.28	0.67
3.1 วิชาแกน	4	4.75	0.50	13	4.15	0.69	17	4.29	0.69
- แนวคิดและทฤษฎีการพยาบาล	6	4.67	0.52	12	4.25	0.62	18	4.39	0.61
- การจัดการระบบสุขภาพ	6	4.67	0.52	15	4.27	0.46	21	4.38	0.50
- การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง	6	4.50	0.84	15	4.00	0.85	21	4.14	0.85
- พยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยา	6	4.83	0.41	15	4.00	0.93	21	4.24	0.89
- บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง	6	4.83	0.41	15	4.20	0.68	21	4.38	0.67
- วิชาการออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล	6	4.83	0.41	15	4.20	0.86	21	4.38	0.81
3.2 วิชาเฉพาะสาขา	6	4.83	0.41	13	4.08	0.76	19	4.32	0.75
- วิทยาการระบาดในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	6	4.83	0.41	11	4.18	0.75	17	4.41	0.71
- การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	5	4.80	0.45	14	4.36	0.50	19	4.47	0.51
- ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	6	4.83	0.41	15	4.47	0.64	21	4.57	0.60
- การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	6	4.83	0.41	15	4.53	0.52	21	4.62	0.50
- ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	6	4.83	0.41	15	4.53	0.52	21	4.62	0.50
- การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3	6	4.83	0.41	15	4.40	0.63	21	4.52	0.60
- ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3	6	4.83	0.41	15	4.53	0.52	21	4.62	0.50
- การใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	6	4.83	0.41	15	4.27	1.03	21	4.43	0.93
3.3 จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก	6	4.50	0.84	15	4.20	0.56	21	4.29	0.64
3.4 จำนวนหน่วยกิตการศึกษาด้วยตนเอง	6	4.50	0.84	15	3.73	0.96	21	3.95	0.97
4. แผนการศึกษาโดยรวม	5	4.60	0.55	13	4.00	0.82	18	4.17	0.79
รวม	6	4.72	0.44	16	4.27	0.54	22	4.40	0.55

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงสร้างของหลักสูตร และแผนการศึกษา แผน ข พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็น่า จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี จำนวนหน่วยกิตวิชาแกน จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขา จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตการศึกษาด้วยตนเอง และแผนการศึกษา โดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.42, 4.29, 4.29, 4.32, 4.29, 3.95 และ 4.17 ตามลำดับ โดยภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็น่า โครงสร้างของหลักสูตร และแผนการศึกษาแผน ข มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.40 รายละเอียดผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

นักศึกษา มีความเห็น่า จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตวิชาแกน จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขา จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตการศึกษาด้วยตนเอง และ แผนการศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.50, 4.75, 4.83, 4.50 4.50 และ 4.60 ตามลำดับ ส่วนจำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.33 โดยภาพรวม นักศึกษา มีความเห็น่า โครงสร้างหลักสูตรและแผนการศึกษาแผน ข มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.72

นักศึกษามีความเห็น่าจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาในวิชาแกน ได้แก่ รายวิชาแนวคิด และทฤษฎีการพยาบาล การจัดการระบบสุขภาพ การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง พยาธิสรีรวิทยา และเภสัชวิทยา บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง และ การออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.67, 4.67, 4.50, 4.83, 4.83 และ 4.83 ตามลำดับ ส่วนหน่วยกิตในแต่ละรายวิชาเฉพาะสาขา ซึ่งได้แก่ วิทยาการระบาดในการพยาบาล เวชปฏิบัติชุมชน การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน1 ปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน1 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน2 ปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3 ปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3 และการใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือมีค่าเฉลี่ย 4.83, 4.80, 4.83, 4.83, 4.83, 4.83, 4.83 และ 4.83 ตามลำดับ

ด้านผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็น่า จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี จำนวนหน่วยกิตวิชาแกน จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขา จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตการศึกษาด้วยตนเอง และแผนการศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.38, 4.29, 4.15, 4.08, 4.20, 3.73, 4.00 และ 4.27 ตามลำดับ โดยภาพรวม ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็น่า โครงสร้างหลักสูตร และแผนการศึกษาแผน ข มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.27

ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ จำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาแกน ได้แก่ รายวิชาแนวคิด และทฤษฎีการพยาบาล การจัดการระบบสุขภาพ การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง พยาธิสรีรวิทยา และเภสัชวิทยา บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง และ การออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.25, 4.27, 4.00, 4.00 4.20 และ 4.20 ตามลำดับ ส่วนหน่วยกิตในแต่ละรายวิชาเฉพาะสาขา ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ จำนวนหน่วยกิตวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2 ปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2 และปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.53, 4.53 และ 4.53 ตามลำดับ ส่วนจำนวนหน่วยกิตรายวิชา วิชาการระบาดในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน1 ปฏิบัติการการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน1 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3 การใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.18, 4.36, 4.47, 4.40 และ 4.27 ตามลำดับ

การทดสอบด้วย Mann-Whitney U Test พบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร และแผนการศึกษาแผน ข โดยภาพรวม แตกต่างกััน $p < .05$

1.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร

1.3.1 ผลการวิเคราะห์การประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาแกน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาแกน ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา สาระของรายวิชาแกน	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	7	4.64	0.48	16	4.47	0.51	23	4.52	0.50
2. เนื้อหาน่าสนใจและทันสมัย	7	4.61	0.49	16	4.16	0.56	23	4.30	0.57
3. เนื้อหาเรียงลำดับจากง่าย ไปยาก	7	4.57	0.53	16	3.94	0.56	23	4.13	0.62
4. เนื้อหาสอนให้วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้	7	4.69	0.48	16	3.95	0.66	23	4.17	0.69
5. เนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น	7	4.57	0.53	16	4.28	0.47	23	4.37	0.50

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา สาระของรายวิชาแกน	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
6. เนื้อหาส่งเสริมต่อการเป็น พยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	7	4.67	0.41	16	4.35	0.50	23	4.45	0.50
7. เนื้อหาส่งเสริมให้มีเจตคติที่ ดีต่อวิชาชีพ	7	4.69	0.48	16	4.26	0.47	23	4.39	0.50
8. เนื้อหาส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพ	7	4.69	0.48	16	4.24	0.47	23	4.38	0.51
รวม	7	4.64	0.48	16	4.21	0.44	23	4.34	0.49

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาแกน ตามการประเมิน
ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหา
สาระของรายวิชาแกน ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด คือ
มีค่าเฉลี่ย 4.52 ส่วนด้านเนื้อหาน่าสนใจและทันสมัย เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เนื้อหาสอน
ให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ เนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น เนื้อหาส่งเสริมต่อการเป็นพยาบาล
เวชปฏิบัติชุมชน เนื้อหาส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และเนื้อหาส่งเสริมให้มีคุณธรรม
จริยธรรมวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.30, 4.13, 4.17, 4.37, 4.45, 4.39 และ 4.38
ตามลำดับ และโดยภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชา
แกนมีความเหมาะสมทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.34 โดยมีรายละเอียดของการ
ประเมิน ดังนี้

การประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาแกน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จ
การศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาแกนมีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.64 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า
เนื้อหาสาระของรายวิชาแกนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.47
เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชา
แกนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.52

สำหรับด้านเนื้อหาน่าสนใจและทันสมัย ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จ
การศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาน่าสนใจและทันสมัย ระดับมากที่สุด คือ
มีค่าเฉลี่ย 4.61 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า เนื้อหาน่าสนใจ และทันสมัย ระดับมาก คือ
มีค่าเฉลี่ย 4.16 เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าเนื้อหา
สาระของรายวิชาแกนน่าสนใจและทันสมัย ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.30

สำหรับด้านเนื้อหาส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาแกนส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพที่ ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.69 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าเนื้อหารายวิชาแกนส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ ระดับมาก คือ ค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าเนื้อหาสาระของรายวิชาแกนส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.38

การทดสอบด้วย Mann-Whitney U Test พบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของรายวิชาแกน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

1.3.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา สาระของรายวิชาเฉพาะสาขา	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	6	4.83	0.41	16	4.60	0.41	22	4.67	0.42
2. เนื้อหาน่าสนใจและทันสมัย	6	4.81	0.40	16	4.47	0.40	22	4.56	0.42
3. เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไป ยาก	6	4.81	0.40	16	4.44	0.45	22	4.54	0.46
4. เนื้อหาสอนให้วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้	6	4.83	0.41	16	4.45	0.47	22	4.56	0.48
5. เนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น	6	4.83	0.41	16	4.49	0.45	22	4.59	0.46
6. เนื้อหาส่งเสริมต่อการเป็น พยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	6	4.83	0.41	16	4.53	0.44	22	4.61	0.44
7. เนื้อหาส่งเสริมให้มีเจตคติที่ ดีต่อวิชาชีพ	6	4.83	0.41	16	4.51	0.44	22	4.60	0.45
8. เนื้อหาส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพ	6	4.83	0.41	16	4.52	0.56	22	4.60	0.53
รวม	6	4.83	0.41	16	4.50	0.41	22	4.59	0.43

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาน่าสนใจและทันสมัย เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เนื้อหาสอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ เนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น เนื้อหาส่งเสริมต่อการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน เนื้อหาส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และเนื้อหาส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.67, 4.56, 4.54, 4.56, 4.59, 4.61, 4.60 และ 4.60 ตามลำดับ และโดยภาพรวมตามการประเมิน ของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา มีความเหมาะสมทุก ๆ ด้านระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.59 โดยมีรายละเอียดของการประเมิน ดังนี้

การประเมินเนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.83 และ 4.60 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.67

ด้านเนื้อหาที่น่าสนใจและทันสมัย ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขามีเนื้อหาที่น่าสนใจและทันสมัย ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.81 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาน่าสนใจและทันสมัย ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.47 เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาน่าสนใจและทันสมัย ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.56

ในด้านเนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.81 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.44 เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาเรียงลำดับจากง่ายไปยากเหมาะสม ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.54

สำหรับด้านเนื้อหาสอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา สอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า

เนื้อหาทรายวิชาเฉพาะสาขาสอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.45 เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาสอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์สังเคราะห์ได้ ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.56

สำหรับด้านเนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหารายวิชาเฉพาะสาขาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น ที่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.49 เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.59

ส่วนด้านเนื้อหาส่งเสริมต่อการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาส่งเสริมต่อการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.83 และ 4.53 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาส่งเสริมต่อการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนอยู่ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.61

ด้านเนื้อหาส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา ส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.83 และ 4.51 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.60

สำหรับด้านเนื้อหาส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.83 และ 4.52 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขาส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.60

การทดสอบด้วย Mann-Whitney U Test พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา โดยภาพรวม แตกต่างกันที่ $p < .05$

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินบริบท

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตโดยรวมของหลักสูตร (44 หน่วยกิต) เหมาะสมดี แต่เนื้อหาในหลักสูตรแน่นมาก

นอกจากนี้ผลการประเมินเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินบริบทยังพบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ดังนี้

1. ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง พยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาขั้นสูง วิทยาการระบาดในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และการศึกษาด้วยตนเอง
2. วิทยาการพยาบาลต่างวัฒนธรรม การพยาบาลเวชปฏิบัติ 3 ควรเป็นวิชาแกนหรือวิชาบังคับเพราะมีประโยชน์
3. ควรเพิ่มหัวข้อเกี่ยวกับ EKG การอ่านและการประเมินผลของ EKG เรื่อง SOAP ในวิชาวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง และในหัวข้อเกี่ยวกับ HA ควรเน้นเนื้อหาการทำประกันคุณภาพใน PCU มากกว่า
4. เนื้อหาวิชาพยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาขั้นสูงมาก ควรจัดแบ่งการสอบย่อยเป็น 4 ครั้ง จะช่วยทำให้นักศึกษาได้อ่านหนังสือมากขึ้นด้วย
5. บางเนื้อหาของวิชาการจัดการระบบสุขภาพและบทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงมีความซ้ำซ้อนกัน ควรนำมาจัดการเรียนการสอน เช่น การสัมมนา ร่วมกัน แต่การแยกกันสัมมนาก็ทำให้เห็นภาพเชิงลึกดี
6. ทุกวิชาควรเน้นเนื้อหาให้เจาะจงกับการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
7. รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพควรปรับเปลี่ยนเนื้อหาบางหัวข้อ และจัดการฝึกปฏิบัติกับผู้รับบริการในโรงพยาบาลหรือ PCU เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง
8. ต้องการให้รายวิชาแนวคิดทฤษฎีจัดการเรียนการสอนที่เน้นการประยุกต์แนวคิดทฤษฎีที่เรียนกับการทำงานในบทบาทพยาบาลเวชปฏิบัติ

อาจารย์ผู้สอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินบริบท ตามการประเมินของอาจารย์พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร ส่วนด้าน โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร อาจารย์มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมพอดี ไม่มากเกินไป และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งลำดับรายวิชาที่เรียนเหมาะสม

ตามการพัฒนาการศึกษาที่พึงประสงค์ เริ่มจากวิชาพื้นฐาน ไปสู่นี้อาหาที่ซับซ้อน เริ่มจากทฤษฎีแล้ว
นำไปสู่การปฏิบัติ

อาจารย์ยังมีความเห็นว่า ทุกราชวิชาในหลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็น เพราะแต่ละวิชา
ในแต่ละชั้นปีช่วยต่อยอดให้แก่ักศึกษาในทิศทางที่ต้องการ และจำเป็นต่อการบูรณาการนำไปใช้
ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้อาจารย์ยังเห็นว่าหลักสูตรรวมถึงเนื้อหาในหลักสูตรมีความเหมาะสม
กับแนวโน้มของวิชาชีพและสังคม แต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรยังมีน้อย และถึงแม้มีการจัดผู้เข้าร่วม
มีจำนวนน้อย เนื่องจากเป็นหลักสูตรนอกเวลา นักศึกษาจึงมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและการเข้าร่วม
กิจกรรมเสริมหลักสูตร

อาจารย์มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินบริบทของหลักสูตร โดยรวม ดังนี้

1. ควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาการทำงานร่วมกันของนักศึกษา
การสร้างความรักความผูกพันกับคณะและมหาวิทยาลัย
2. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับทิศทางนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขที่ให้
ความสนใจกับสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ โดยปรับเนื้อหาวิชาการพยาบาล
เวชปฏิบัติชุมชน 1 และ 2 ให้มีเนื้อหาสุขภาพผู้ประกอบอาชีพ และปรับเนื้อหา
การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3 ให้มีเนื้อหาที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

มกค
กษ
๖๕๖
๒๕๕๑

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

ประกอบด้วย ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านการให้คำปรึกษา ด้านตำรา หนังสือ คอมพิวเตอร์และสื่อ ด้านสถานที่ และด้านการบริการ ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
ด้านอาจารย์	7	4.55	0.45	16	4.34	0.43	23	4.40	0.43
ด้านนักศึกษา	7	4.19	0.51	16	4.27	0.44	23	4.24	0.45
ด้านการให้คำปรึกษา	7	4.32	0.51	16	4.34	0.52	23	4.34	0.51
ด้านตำรา หนังสือ คอมพิวเตอร์และสื่อ	7	3.62	0.95	16	3.19	0.64	23	3.32	0.75
ด้านสถานที่	7	3.62	0.65	16	3.73	0.57	23	3.70	0.59
ด้านการบริการ	7	3.21	0.76	16	3.16	0.63	23	3.17	0.65
รวม	7	3.92	0.51	16	3.84	0.39	23	3.86	0.42

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านการให้คำปรึกษา และด้านสถานที่ที่มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.40, 4.24, 4.34 และ 3.70 ตามลำดับ ส่วนด้านตำรา หนังสือ คอมพิวเตอร์ และสื่อ และด้านบริการ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ย 3.32 และ 3.17 ตามลำดับ และโดยภาพรวมนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าปัจจัยเบื้องต้นทุกด้านมีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.86 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์ ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา มีความเห็นว่า ปัจจัยด้านอาจารย์มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.55 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าปัจจัยด้านอาจารย์มี

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินปัจจัยเบื้องต้น

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์ว่า อาจารย์บางท่านทั้งที่มาจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยสอนดี สอนเก่งและสอนรู้เรื่อง แต่มีส่วนน้อยที่ไม่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ไม่เข้าใจหัวข้อที่สอน สอนเนื้อหาลึกมากเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ นอกจากนี้นักศึกษายังมีความเห็นว่า อาจารย์บางท่านที่สอนอยู่ด้านคลินิกและบอกว่าตนเองไม่มั่นใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทำให้นักศึกษาเกิดความไม่มั่นใจ โดยภาพรวม นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าอาจารย์ในหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ติดตามนักศึกษาดี และพยายามช่วยชี้แนะนักศึกษา

ปัจจัยเบื้องต้นด้านผู้เรียน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับลักษณะของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ภูมิหลังของนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากหน่วยงานการดูแลปฐมภูมิ ต้องทำงานเต็มเวลา และนักศึกษาบางครั้งดูแลตนเองไม่กล้าพูดคุยกับอาจารย์

ปัจจัยเบื้องต้นด้านสื่อและปัจจัยเอื้อต่อการเรียนการสอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า จำนวนหนังสือเมื่อรวมทั้งที่บางพลีและวิทยาเขตยศเส มีจำนวนเพียงพอ แต่หนังสือเฉพาะที่วิทยาเขตยศเสมีจำนวนน้อย และไม่สะดวกในการยืม-คืนระหว่างห้องสมุดแม้บรรณารักษ์จะให้ความช่วยเหลือดี

นอกจากนี้ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษายังมีความเห็นด้านสื่อและปัจจัยเอื้อต่อการเรียนการสอน เกี่ยวกับเอกสารประกอบการสอนที่ผลิตขึ้นจาก power point ว่า มีความไม่ชัดเจน ตัวเล็ก ตีพิมพ์คู่มือเกี่ยวกับรูปแบบการพิมพ์ รวมถึงการอ้างอิงวิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาด้วยตนเองยังไม่ชัดเจน ทำให้นักศึกษาต้องแก้ไขงานการศึกษาด้วยตนเองหรือวิทยานิพนธ์หลายรอบ ส่วนการใช้คอมพิวเตอร์ประสบกับปัญหาไวรัสและเครื่องช้ามาก ขาดความสะดวกในการใช้เครื่อง เนื่องจากเวลาที่เรียนก็จะไม่มีเวลาใช้ เครื่องซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เครื่องจะว่าง ในขณะที่ไม่ได้เรียน มีเวลาเครื่องคอมพิวเตอร์จะไม่พอใช้ เพราะมีนักศึกษามาใช้กันมาก

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ยังมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่บัณฑิตไม่ให้เกียรติ พุดจาไม่สุภาพ แอร์ในห้องเรียนเสียงดังมาก และห้องน้ำสกปรก ส่วนห้องพักนักศึกษามีการอำนวยความสะดวกและจัดได้สวยงามมากขึ้น

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะในภาพรวมด้านปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้

1. ควรใช้สื่อหรือการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษา
2. การเตรียมเอกสารประกอบการสอนที่เป็น power point ควรขยายภาพในกรณีที่เป็นแผนภูมิ และเปลี่ยนพื้นหลังหรือพิมพ์ด้วยตัวอักษรขาว-ดำ รวมถึงในกรณีที่เป็นภาษาอังกฤษ ขอให้จัดทำเป็นแค่ 2 ภาพต่อ 1 หน้า เพื่อให้อ่านง่าย และมีที่ว่างในการเขียนคำอธิบาย
3. อาจารย์ทุกท่านที่เกี่ยวข้องกับวิชาการออกแบบการวิจัย การศึกษาด้วยตนเอง และวิทยานิพนธ์ ควรมีความรู้ความเข้าใจหัวข้อของนักศึกษาว่าทำอะไรใด มีวัตถุประสงค์อย่างไร
4. ควรมีประกาศแจ้งหรือ Flow chart ของขั้นตอนการสำเร็จการศึกษา
5. เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับการบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิมาก่อน น่าจะมีการจัดให้นักศึกษาดูงานในหน่วยงานปฐมภูมิก่อนเรียนรายวิชาบทบาทและระบบ โดยอาจดูงานในที่เพื่อนนักศึกษาทำงานอยู่ก็ได้
6. ควรมีการจัดรับ-ส่งกรณีที่นักศึกษาต้องไปเรียนหรือทำกิจกรรมที่บางพลี

อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านเกณฑ์การรับนักศึกษา ว่ามีการตั้งเกณฑ์ไว้ดีและเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติต้องลดเกณฑ์ลงบ้าง ทำให้ได้นักศึกษาที่มีคุณสมบัติไม่ตรงตามเกณฑ์ทั้งหมด จุดอ่อนสำคัญด้านผู้เรียน คือ ผู้เข้าเรียนในหลักสูตรไม่ใช่พยาบาลที่ปฏิบัติงานพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนโดยตรง เนื่องจากโอกาสในการคัดเลือกคนที่อยู่ใน Field ชุมชน เข้ามาเรียนมีน้อย

ด้านผู้สอน อาจารย์มีความเห็นว่า จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ อาจารย์ที่ทำงานยังคงเป็นกลุ่มน้อย แม้จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรมีเพียงพอ แต่อาจารย์มีภาระงานมาก ต้องสอนหลักสูตรปริญญาตรีด้วย

ด้านหนังสือ ตำรา และสื่อค้นคว้า อาจารย์มีความเห็นว่า เอกสารประกอบการศึกษามีจำนวนเพียงพอ แต่ระบบการค้นคว้ายังไม่มีประสิทธิภาพ

อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน สื่อ และปัจจัยเอื้อต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาอาจารย์ทั้งในระดับปริญญาเอกและสาขาเวชปฏิบัติชุมชน
2. ควรปรับปรุงสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัยและจำนวนมากกกว่านี้
3. อาจารย์ควรสร้างจิตสำนึกให้นักศึกษามีการค้นคว้าจากหลากหลายช่องทาง

ความคิดเห็นต่อกระบวนการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
7. อาจารย์ผู้สอนเลือกสื่อการเรียนการสอน อย่างเหมาะสม	7	4.29	0.76	16	4.06	0.68	23	4.13	0.69
8. นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	7	4.43	0.54	16	4.31	0.60	23	4.35	0.57
9. นักศึกษาร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียน การสอน	7	4.43	0.54	16	4.31	0.48	23	4.35	0.49
10. นักศึกษาซักถามเมื่อเกิดความสงสัย หรือไม่เข้าใจ	7	4.43	0.54	16	4.38	0.50	23	4.39	0.50
11. นักศึกษาทำงานและเสนอผลงานที่ได้รับ มอบหมายครบถ้วน	7	4.43	0.54	16	4.06	0.44	23	4.17	0.49
รวม	7	4.36	0.59	16	4.30	0.39	23	4.32	0.45

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนด้านอาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน มีอยู่ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนด้านมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลของรายวิชาอย่างชัดเจน ด้านอาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า ด้านผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์และขอบเขตรายวิชาอย่างชัดเจน ด้านอาจารย์ผู้สอนมีวิธีการจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอนดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ด้านอาจารย์ผู้สอนเลือกสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ด้านนักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ด้านนักศึกษาร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียนการสอน ด้านนักศึกษาซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจ และด้านนักศึกษาทำงานและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน มีอยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.41, 4.43, 4.30, 4.13, 4.30, 4.13, 4.35, 4.35, 4.39 และ 4.17 ตามลำดับ โดยภาพรวมนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน ว่าเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.32 ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลของรายวิชาอย่าง

ชัดเจน มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่ด้านมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลของรายวิชาอย่างชัดเจน มีความเหมาะสมระดับมากเช่นกัน คือ มีค่าเฉลี่ย 4.40

ด้านอาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นที่ด้านอาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.57 สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ามีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.38 เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่านักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นที่ด้านอาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า มีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.43

ด้านผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์และขอบเขตรายวิชาอย่างชัดเจน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ด้านผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์และขอบเขตรายวิชาอย่างชัดเจน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ามีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.29 และ 4.31 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่านักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นที่ด้านผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์และขอบเขตรายวิชาอย่างชัดเจน มีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.30

ด้านอาจารย์ผู้สอนมีวิธีการจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนมีวิธีการจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ามีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.00 และ 4.19 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นที่ด้านอาจารย์ผู้สอนมีวิธีการจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.13

ด้านอาจารย์ผู้สอนดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ามีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.14 และ 4.38 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่านักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นที่ด้านอาจารย์ผู้สอนดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ มีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.30

ด้านอาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ามีระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.57 และ 4.56 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่านักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

3.2 ผลวิเคราะห์การประเมินกระบวนการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

ความคิดเห็นต่อด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
1. มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน	7	4.00	0.82	16	3.63	0.62	23	3.74	0.69
2. สถานที่ฝึกงานส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน	7	4.14	0.69	16	3.75	0.58	23	3.87	0.63
3. มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	7	4.29	0.49	16	4.19	0.54	23	4.22	0.52
4. มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและอาจารย์ผู้สอน	7	4.14	0.69	16	4.25	0.58	23	4.22	0.60
5. มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษาต่างสถาบันในสาขาเดียวกัน	7	3.57	1.62	16	3.13	1.10	23	3.26	1.25
รวม	7	4.11	0.73	16	3.85	0.36	23	3.93	0.50

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่ ด้านมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ด้านสถานที่ฝึกงานส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและอาจารย์ผู้สอน มีระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.74, 3.87, 4.22 และ 4.22 ตามลำดับ ส่วนด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษาต่างสถาบันในสาขาเดียวกัน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า มีระดับ

ปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ย 3.26 และโดยภาพรวม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่กระบวนการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีอยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.93 ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผลการประเมินด้านมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.00 และ 3.63 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.74

ด้านสถานที่ฝึกงานส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่ ด้านสถานที่ฝึกงานส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.14 และ 3.75 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ ด้านสถานที่ฝึกงานส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.87

ด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่ ผลการประเมินด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.29 และ 4.19 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ ด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.22

ด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและอาจารย์ผู้สอน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่ ผลการประเมินด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.14 และ 4.25 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.22

และด้านมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษาต่างสถาบันในสาขาเดียวกัน ตามการประเมินของนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา พบว่ ผลการ

ประเมินด้านการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษาต่างสถาบัน ในสาขาเดียวกัน นักศึกษา มีความเห็นว่า มีระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.57 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า มีระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.13 เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จ การศึกษา มีความเห็นว่า มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา ต่างสถาบันในสาขาเดียวกันมีระดับปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ย 3.26

3.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการด้านการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อด้านการวัดผลประเมินผล การจัดการเรียนการสอน ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

ความคิดเห็นต่อการวัดผล ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			รวม		
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.
1. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	7	4.14	0.90	16	3.94	0.25	23	4.00	0.52
2. การวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลายในแต่ละรายวิชา	7	4.29	0.76	16	3.87	0.34	23	4.00	0.52
3. มีการนำผลการวัดและประเมินผลมา พัฒนาการเรียนการสอน	7	4.29	0.76	16	4.06	0.44	23	4.13	0.55
รวม	7	4.24	0.79	16	3.96	0.30	23	4.04	0.50

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการด้านการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน ตามการประเมินของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า นักศึกษา และ ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า ด้านมีการประเมินผลตามสภาพจริง ด้านการวัดและประเมินผล มีความหลากหลายในแต่ละรายวิชา และด้านมีการนำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาการเรียน การสอน มีที่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.00, 4.00 และ 4.13 ตามลำดับ โดยภาพรวม นักศึกษา และ ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน มีความ เหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.04 ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ด้านมีการประเมินผลตามสภาพจริง นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า มีความ เหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.14 และ 3.94 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า การวัดผลและประเมินผล ด้านมีการประเมินผลตามสภาพจริง มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.00

ด้านการวัดผลและประเมินผลมีความหลากหลายในแต่ละรายวิชา นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.29 และ 3.87 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลมีความหลากหลายในแต่ละรายวิชา มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.00

ด้านมีการนำผลการวัดและประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.29 และ 4.06 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า ด้านมีการนำผลการวัดและประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน มีความเหมาะสมระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.13

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินกระบวนการเกี่ยวกับหลักสูตร

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนยังขาดการบูรณาการแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาความรู้ความสามารถทางการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มีการมอบหมายงานในวิชาวิทยาการระบอบในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนน้อย และงานวิจัยที่นำเสนอไม่ได้ตรงกับทางการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน การจัดการเรียนการสอนวิชาออกแบบการวิจัยทางการพยาบาลไม่ได้ช่วยพัฒนางานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงไม่ต่อเนื่องกับวิชาการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนและวิชาการศึกษาด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนไม่เชื่อมโยงกับวิชาบทบาทพยาบาลเวชปฏิบัติในชุมชน

2. อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนที่ทำให้ นักศึกษาได้มีโอกาสวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนกับผู้อื่น คิดเป็นระบบ มีความเชื่อมั่น และเกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางและหลากหลายมากขึ้น รวมถึงการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ ได้แก่ รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนแบบสัมมนา การทำแผนที่ความคิด การสอนเป็นทีม และการเรียนกับอาจารย์ที่หลากหลาย

2.1 การเรียนการสอนแบบสัมมนา เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ดี ทำให้นักศึกษาได้ค้นคว้า วิเคราะห์ แลกเปลี่ยน และภายหลังจบการสัมมนานักศึกษารู้สึกว่ามีความรู้มากขึ้น กล้าคิดและกล้าทำบนหลักการมากขึ้น

- 2.2 การสัมมนาการศึกษาด้วยตนเองมีประโยชน์มาก ได้เรียนรู้งานของเพื่อน
- 2.3 การทำแผนที่ความคิดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ทำให้นักศึกษาสามารถคิดเป็นระบบ
- 2.4 วิชาแนวคิดและทฤษฎีการพยาบาลมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ทำให้เข้าใจเนื้อหาหลักซึ่งมากขึ้น
- 2.5 การที่ให้อาจารย์หลาย ๆ ท่านมาให้ข้อเสนอแนะร่วมกัน ทำให้งานดีขึ้น
- 2.6 การได้เรียนกับอาจารย์ภายนอกทำให้มองเห็นความคิดเห็นที่แตกต่าง ได้ความรู้อย่างเป็นระบบ และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาด้วยตนเองไม่ได้มีการประสานงานกันเพียงพอที่จะช่วยกันพัฒนางานของนักศึกษา อาจารย์แต่ละท่านให้คำแนะนำการศึกษาด้วยตนเองที่แตกต่างและหลากหลาย มีความรู้สึกว่าอาจารย์ไม่ปรึกษากันเกี่ยวกับทิศทางการของนักศึกษา

4. บางแหล่งฝึกงานไม่ให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีเพียงพอ แหล่งฝึกงานวิชาปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติ 1 แต่ละแหล่งไม่เหมือนกัน บางแหล่งก็ให้ประสบการณ์ดี แต่บางแหล่งก็ไม่ได้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี

5. ยังขาดความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งทักษะการสืบค้นข้อมูล ทำให้การเรียนรู้และการพัฒนาผลงานทางวิชาการไม่กว้างขวางลึกซึ้งเพียงพอ

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนากระบวนการเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้

1. ควรมีกระบวนการเตรียมนักศึกษาใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์การดูแลปฐมภูมิจึงมีความรู้ความเข้าใจ พื้นฐานเกี่ยวกับหน่วยการดูแลปฐมภูมิ ก่อนเรียนรายวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ต้องการให้วิชาบทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงพานักศึกษาไปดูบทบาทของ NP หรือ APN ก่อนเรียน

2. ควรมีการจัดการเรียนการสอน SPSS+ PC ในวิชาการออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล ไม่ควรอบรมนอกเวลา

3. รายวิชาการใช้ผลงานวิจัยควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักศึกษาสามารถสร้างแนวปฏิบัติทางการพยาบาลได้

4. บางครั้งนักศึกษาก็มีภาวะเครียดในการเรียนการสอนแบบสัมมนา เพราะรูปแบบการสัมมนาของอาจารย์แต่ละท่านมีความแตกต่างกัน รวมถึงวิธีการสัมมนาก็แตกต่างจากประสบการณ์การสัมมนาที่ผ่านมา จึงควรมีวิดีโอหรือการสาธิตเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบสัมมนาให้ศึกษา

ก่อนล่วงหน้า ส่วนการสอนเกี่ยวกับการสัมมนาในวันปฐมนิเทศห่างไกลจากปี 1 เกินไป เพราะยังไม่ได้ไปสัมมนานำเสนอผลงานวิชาการที่ใด และควรบอกแนวทางการสัมมนาการศึกษาด้วยตนเอง

5. อยากรให้อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกันพัฒนางานวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาด้วยตนเองของนักศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับหัวข้อ วัตถุประสงค์

5.1 ทีมอาจารย์ที่ปรึกษาควรตกลงกันให้ชัดเจนก่อนเริ่มการทำงาน

5.2 อาจารย์ควรอธิบายถึงเกณฑ์ในการเลือกหัวข้อที่จะศึกษา

5.3 ควรให้อาจารย์และนักศึกษามีเวลาทำความเข้าใจกันก่อน

5.4 ควรแจ้งนักศึกษาถึงการให้เกียรติอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

6. ควรจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาด้วยตนเองหลังภาคฤดูร้อน ปีที่ 2 เพราะก่อนหน้าจะต้องเรียนหลายวิชา ถ้าเรียนช่วงภาคฤดูร้อนมีเวลาด้านแค่ 4 เดือนทำให้นักศึกษาทำงานไม่ทัน นอกจากนี้ควรบริหารระยะเวลาการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงจังหวะเวลาในการสำเร็จของนักศึกษาด้วย

7. การสัมมนาการศึกษาด้วยตนเองมีประโยชน์มาก ได้เห็นงานของเพื่อน ต้องการให้จัดการสัมมนา IS 3 ครั้ง เป็นการนำเสนอรวม และอาจารย์เข้าทั้งหมด

8. วิชาการออกแบบการวิจัยและการใช้ผลงานวิจัยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2 จึงควรจัดการเรียนการสอนให้สามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการรายวิชาต่าง ๆ

9. ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง และพยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยา ที่เข้มข้นมากกว่านี้

9.1 ควรจะมีการฝึกตรวจร่างกายกับผู้รับบริการ ในแหล่งฝึก เนื้อหาบางหัวข้อ เช่น เรื่องตาควรสอนลึกมากกว่านี้

9.2 การเรียนการสอนแบบสาธิตน่าจะดีกว่าการดูวิดีโอ

10. ควรมอบหมายอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาด้วยตนเองที่มีความเชี่ยวชาญโดยตรง หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

11. ควรมีการบูรณาการเนื้อหาวิชาต่าง ๆ สู่การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

12. ควรลำดับเนื้อหาภายในวิชา หรือวิชาที่เกี่ยวข้องกันให้สอดคล้องเหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักศึกษา และบูรณาการสู่การเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติ

12.1 ลำดับเนื้อหาของวิชาพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง ไม่สอดคล้องกับการเรียนวิชาการจัดการระบบสุขภาพ

12.2 เนื้อหาวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงกับพยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยา มีความเกี่ยวข้องกันมาก ต้องใช้ควบคู่และส่งเสริมความเข้าใจกัน แต่เนื้อหาสอนไปคนละทาง การเรียงลำดับหัวข้อรายวิชาไม่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เช่น หัวข้อรายวิชาเกี่ยวกับยา ซึ่งต้องนำพยาธิสรีรวิทยามาอธิบาย จึงควรจะสอนเรื่องยาภายหลังสอนพยาธิสรีรวิทยาแล้ว

อาจารย์

อาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้

1. มีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ อภิปราย สัมมนา และฝึกปฏิบัติ
2. มีการประเมินผลผู้เรียนทั้ง formative และ summative รวมทั้งแบบ adult education
3. นอกจากนี้ยังมีการประเมินตามกระบวนการ/ ขั้นตอนการทำงาน
4. ในการจัดวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกัน ในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น เนื้อหาเชื่อมโยงกัน แหล่งฝึก
5. เดียวกัน ได้แก่ วิชาบทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงและการจัดการระบบสุขภาพ วิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง และพยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยา วิชาปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และการพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรังในชุมชน อาจารย์ที่เกี่ยวข้องต้องประสานงานกันทั้งในเนื้อหา และงานที่มอบหมาย เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้สูงสุด
6. ผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหารายวิชาทั้งหลักสูตรเพื่อเชื่อมโยงรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอน
7. กับรายวิชาอื่น ๆ และเชื่อมโยงรายวิชาอื่น ๆ กับรายวิชาที่ตนเองสอน
8. ควรจัดการเรียนการสอนที่ปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เน้นการเรียนแบบผู้ใหญ่
9. ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน และผู้สอนต้องให้เกิดกับผู้เรียน ในกรณีที่มีการสอนเป็นทีม ผู้สอนควรมีการสื่อสารทำความเข้าใจ และสร้างข้อตกลงร่วมกันก่อน และมีวิธีการสื่อสารที่ลดความขัดแย้งทางความคิด โดยเฉพาะต่อหน้านักศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลผลิตของหลักสูตร (Product Evaluation)

คือการประเมินคุณลักษณะของมหาลัยติด และความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา ผลการวิเคราะห์จำแนก เป็น

- 4.1 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลผลิตของหลักสูตรด้านคุณลักษณะของมหาลัยติด
 - 4.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลผลิตของหลักสูตรด้านความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สำเร็จการศึกษา
 - 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินผลผลิตของหลักสูตร
- ผลการวิเคราะห์แต่ละตอน มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลผลิตของหลักสูตรด้านคุณลักษณะของมหาลัยติด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา (n = 10)

ข้อ ที่	คุณลักษณะของมหาลัยติด	ตามที่เป็นจริง		ตามที่ควรจะเป็น	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา	3.90	0.32	4.00	0.50
2	ความสามารถในการปฏิบัติกรพยาบาลขั้นสูงแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน ที่มีปัญหาสุขภาพที่ซับซ้อนและแก้ไขได้ยาก	4.00	0.47	4.22	0.44
3	ความสามารถในการบริหารจัดการกรบริการพยาบาลให้กับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน	4.10	0.74	4.33	0.50
4	ความสามารถในการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่บุคคลากรทีมสุขภาพ และผู้ใช้บริการทุกระดับตามปัญหา ความต้องการ และสถานการณ์	4.30	0.68	4.56	0.53
5	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่	3.70	0.48	4.11	0.33*
6	ความสามารถในการทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล และสุขภาพผู้ใช้บริการ	3.70	0.95	4.00	0.50
7	ความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม	3.80	0.63	4.11	0.33
8	การเป็นที่ยอมรับของสังคม	4.30	0.95	4.56	0.53
9	ความเป็นผู้นำทางความคิด	4.10	0.57	4.44	0.53

ข้อ ที่	คุณลักษณะของมหาบัณฑิต	ตามที่เป็นจริง		ตามที่ควรจะเป็น	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
10	ความเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพและสังคม	3.80	0.63	4.11	0.33
11	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย	4.10	0.74	4.44	0.53
12	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และใช้ภาษาต่างประเทศ	3.20	0.79	3.78	0.67
13	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.80	0.63	4.44	0.53
14	ความสามารถในการแข่งขันระดับชาติ/นานาชาติ	3.00	0.74	3.67	0.50
15	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม	4.60	0.55	4.78	0.44
16	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.20	0.79	4.67	0.71*
17	โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติท่านนี้ในระดับใด	4.60	0.55	4.60	0.55
	รวม	3.93	0.53	4.27	0.28

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าคุณลักษณะของมหาบัณฑิตตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวังทุก ๆ ด้าน อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.93 และ 4.27 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคณะคุณลักษณะของมหาบัณฑิตแต่ละประการ พบว่า ด้านความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา ตามที่เป็นจริง และตามที่ควรจะเป็น ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.90 และ 4.00 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน ที่มีปัญหาสุขภาพที่ซับซ้อนและแก้ไขได้ยาก ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง ตามที่เป็นจริง และตามที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.00 และ 3.90 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการบริหารจัดการการบริการพยาบาล ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการการบริการพยาบาลตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.10 และ 4.33 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการให้ความรู้และคำปรึกษา ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการให้ความรู้และคำปรึกษา ตามที่เป็นจริง อยู่ระดับดี คือ มีค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนตามที่คาดหวัง อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.56

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.70 และ 4.11 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้ ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้ ตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.70 และ 4.00 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถของมหาบัณฑิตในการพัฒนาชุมชนและสังคม ตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.80 และ 4.11 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านการเป็นที่ยอมรับของสังคม ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า การเป็นที่ยอมรับของสังคม ตามที่เป็นจริง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.56

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความเป็นผู้นำทางความคิด ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความเป็นผู้นำทางความคิดตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.10 และ 4.44 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความเป็นผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.80 และ 4.11 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย ตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.10 และ 4.44 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ ตามที่เป็นจริง อยู่ระดับปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ย 3.20 ส่วนตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.78

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.80 และ 4.44 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ ตามที่เป็นจริง อยู่ระดับปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ย 3.10 ส่วนตามที่คาดหวัง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.67

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านการเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวังอยู่ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.60 และ 4.78 ตามลำดับ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชา พบว่า ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามที่เป็นจริง อยู่ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.20 ส่วนตามที่ควรจะเป็น อยู่ระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.67

โดยภาพรวม ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง ในระดับดีมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.60 และ 4.60 ตามลำดับ

การทดสอบด้วย Wilcoxon Signed Ranks Test พบว่า ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ/ ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามที่เป็นจริง และตามที่คาดหวัง มีความแตกต่างกันที่ $p < .05$

4.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลผลิตของหลักสูตรด้านความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สำเร็จการศึกษา ($n = 10$)

ข้อ ที่	ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความพึงพอใจ	
		\bar{X}	S.D.
1	ด้านความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงาน	4.50	0.71
2	ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน	4.50	0.71
3	ด้านเจตคติ/จรรยาบรรณวิชาชีพ	4.60	0.70

สำหรับความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อมหาบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อมหาบัณฑิตในระดับมากที่สุด ทั้งด้านความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.50) ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.50) และด้านเจตคติ จรรยาบรรณวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.60)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่า สามารถนำความรู้ที่ได้จากแต่ละรายวิชาที่เรียนไปใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ได้ เช่น สามารถนำความรู้ที่ได้จากวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงมาใช้ในรายการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1 ได้

อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ มีความเห็นว่า การพิจารณาคุณภาพของมหาบัณฑิต ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาและความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน ควรต้องรอผลการประเมินคุณภาพบัณฑิต 1 ปีภายหลังจากจบการศึกษา แต่อาจพิจารณาจากร้อยละของนักศึกษาที่จบตรงตามระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร (2 ปี กับ 1 ภาคการศึกษา) จากร้อยละของนักศึกษาที่จบด้วยการทำการศึกษาด้วยตนเอง และวิทยานิพนธ์ และจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลของหลักสูตร ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นคุณภาพของบัณฑิต ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ของการสอบการวัดผล (วัดผลจากผลสัมฤทธิ์จากการผ่านกระบวนการสอบ) นอกจากนี้อาจารย์มีความเห็นว่าคุณภาพของผลผลิตอาจพิจารณาจากการที่นักศึกษามีพัฒนาการระหว่างที่เข้ามาศึกษา มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นจากระดับ ปริญญาตรี

แต่จากการประเมินทั่วไป พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสามารถประเมินปัญหาความต้องการทางด้านสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน สามารถวิเคราะห์ระบบการบริหารจัดการทางสุขภาพของชุมชน และสามารถวางแผนแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

อย่างไรก็ตาม อาจารย์มีความเห็นว่า คุณลักษณะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรจะเกิดขึ้นได้ต้องใช้เวลา ขึ้นอยู่กับการกลับไปทำงานอยู่ใน Setting ของการดูแลปฐมภูมิ หรือความ

รับผิดชอบที่ได้รับได้เอื้อต่อการนำความรู้ไปใช้หรือไม่ นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับ ภูมิหลัง บุคลิกภาพ ส่วนบุคคล ตำแหน่งที่รับผิดชอบ ผู้บริหารของผู้สำเร็จการศึกษา และทัศนคติต่อการทำวิจัย

อาจารย์ ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร ดังนี้

1. นักศึกษายังไม่ค่อยรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสังคมเท่าที่ควร พยายามควรมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับทีมสุขภาพได้ และควรมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน การบริหารบุคคล รวมทั้งการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรส่งเสริมการสร้างสมรรถนะการคิดอย่างเป็นระบบอย่างเข้มข้น

3. จัดอบรมระยะสั้นเกี่ยวกับการอ่าน การสรุปใจความ การใช้คอมพิวเตอร์ การจดบันทึก และการอ้างอิง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2547 โดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) ศึกษา 3 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอนและสื่อการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดและประเมินผลการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร และ 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพบัณฑิตประกอบด้วยคุณลักษณะทั่วไป สมรรถนะตามวัตถุประสงค์หลักสูตร ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา โดยใช้แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักศึกษา 7 คน ผู้สำเร็จการศึกษา 16 คนและผู้บังคับบัญชา 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา สถิติวิเคราะห์ Mann-Whitney U Test, Wilcoxon Signed Ranks Test และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

5.1 ผลการวิจัยโดยสรุป

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร : นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม พัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะ และเจตคติ ความสอดคล้องกับการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในระดับมาก

โครงสร้างของหลักสูตร : โครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ก นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์และแผนการศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ส่วนจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี สำหรับจำนวนหน่วยกิตวิชาแกนและจำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขามีความเหมาะสมระดับมาก เมื่อทดสอบด้วยสถิติพบว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร และแผนการศึกษา แผน ก. โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนโครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ข นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี จำนวนหน่วยกิตวิชาแกน จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขา จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิต การศึกษาด้วยตนเอง และแผนการศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อทดสอบด้วยสถิติ พบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ข โดยภาพรวมแตกต่างกัน

เนื้อหาสาระของรายวิชาแกน : นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าเป็นเนื้อหาสาระของ รายวิชาแกน ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด เนื้อหาน่าสนใจ และทันสมัย เรียงลำดับจากง่ายไปยาก สอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น ส่งเสริมต่อ การเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรม วิชาชีพในระดับมาก เมื่อทดสอบด้วยสถิติพบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ เนื้อหาสาระของรายวิชาแกน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เนื้อหาสาระรายวิชาเฉพาะสาขา : สำหรับเนื้อหาสาระของรายวิชาเฉพาะสาขา นักศึกษาและผู้ สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าเป็นความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาน่าสนใจและ ทันสมัย เรียงลำดับจากง่ายไปยาก สอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น ส่งเสริมต่อการ เป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และมีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพใน ระดับมากที่สุด แต่เมื่อทดสอบด้วยพบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ของรายวิชาเฉพาะสาขา โดยภาพรวมแตกต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินบริบท นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามี เห็นว่าเป็นจำนวนหน่วยกิตโดยรวมของหลักสูตรเหมาะสม แต่เนื้อหาในหลักสูตรแน่นมาก รวมทั้ง มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จำนวนหน่วยกิต ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง พยาธิสรีร วิทยาและเภสัชวิทยาขั้นสูง วิทยาการระบาดในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนและการศึกษา ด้วยตนเอง
2. การปรับรายวิชา เช่น ในวิชาเลือกควรเป็นวิชาแกน คือ วิชาการพยาบาลต่างวัฒนธรรมและ การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3 ควรเป็นวิชาแกนหรือวิชาบังคับเพราะมีประโยชน์
3. การปรับเพิ่ม ลด และผสมผสานเนื้อหารายวิชา
 - 3.1. ควรเพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ EKG, SOAP และการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องและการประกันคุณภาพในหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ

- 3.2. บางเนื้อหาของวิชาการจัดการระบบสุขภาพและบทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงควรจัดการเรียนการสอนร่วมกันในบางประเด็น
- 3.3. ทุกวิชาควรเน้นเนื้อหาให้เจาะจงกับการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
- 3.4. รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพควรปรับเปลี่ยนเนื้อหาบางหัวข้อ และจัดฝึกปฏิบัติกับผู้รับบริการในโรงพยาบาลหรือหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง
- 3.5. รายวิชาทฤษฎีเน้นการประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีกับการทำงานจริงในบทบาทพยาบาลเวชปฏิบัติ
4. กระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่มีเนื้อหาจำนวนมากเช่น วิชาพยาธิสรีรวิทยา และเภสัชวิทยาขั้นสูง ควรจัดแบ่งการสอบย่อยให้มากขึ้น

มุมมองของอาจารย์โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินบริบท อาจารย์มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร ส่วนด้านโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร อาจารย์เห็นว่าเหมาะสมพอดี ไม่มากเกินไป และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งลำดับรายวิชาที่เรียนเหมาะสมตามการพัฒนานักศึกษาที่พึงประสงค์ เริ่มจากวิชาพื้นฐานไปสู่เนื้อหาที่ซับซ้อน เริ่มจากทฤษฎีแล้วนำไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเห็นว่าทุกรายวิชาในหลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็น เพราะแต่ละวิชาในแต่ละชั้นปีช่วยต่อยอดให้แก่นักศึกษาในทิศทางที่ต้องการ และจำเป็นต่อการบูรณาการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ หลักสูตรยังเหมาะสมกับแนวโน้มของวิชาชีพและสังคม แต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรยังมีน้อย นักศึกษามีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่ตรงกันว่า ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านการให้คำปรึกษา และด้านสถานที่มีความเหมาะสมระดับมาก ส่วนด้านตำรา หนังสือ คอมพิวเตอร์ และสื่อและด้านบริการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง เมื่อทดสอบด้วยสถิติพบว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ด้านอาจารย์: เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประเมินปัจจัยเบื้องต้น นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่ตรงกันว่า อาจารย์ในหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ติดตามและช่วยชี้แนะนักศึกษาเป็นอย่างดี อาจารย์บางส่วนสอนดี สอนเก่งและสอนรู้อะไร แต่ส่วนน้อยที่ขาดความสามารถใน

การถ่ายทอดความรู้และขาดความเข้าใจในหลักสูตร ดังนั้นอาจารย์จึงควรมีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี

ด้านนักศึกษา : นักศึกษาบางส่วนไม่คุ้นเคยกับลักษณะการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเหมือนเป็นวิธีการเรียนรู้แบบใหม่ จึงควรมีการปูพื้นฐานความรู้หรือสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากหน่วยงานระดับปฐมภูมิ ต้องทำงานเต็มเวลา และนักศึกษาไม่กล้าพูดคุยกับอาจารย์

ด้านตำรา หนังสือ คอมพิวเตอร์ และสื่อต่างๆ : นักศึกษาเห็นตรงกันว่า หนังสือที่วิทยาลัยเกษตรมีจำนวนน้อย ไม่สะดวกในการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด เอกสารประกอบการศึกษามีจำนวนเพียงพอ เอกสารประกอบการสอนควรอักษรขนาดใหญ่ ภาพชัดเจน มีบางครั้งเอกสารประกอบการสอนยังไม่ชัดเจน คู่มือวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองยังไม่ชัดเจน คอมพิวเตอร์ประสบปัญหาไวรัส เวลาที่จัดให้ใช้ไม่สอดคล้องกับเวลาของนักศึกษา ควรใช้สื่อหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีภาษาอังกฤษระบบการค้นคว้ายังไม่มีประสิทธิภาพ ควรปรับปรุงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ทันสมัยและมีจำนวนมากขึ้น

ในมุมมองของอาจารย์เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ใช่พยาบาลที่ปฏิบัติงานในชุมชน จำนวนอาจารย์ผู้สอนไม่เพียงพอและภาระงานมาก ควรเพิ่มอาจารย์ระดับปริญญาเอกและสาขาเวชปฏิบัติชุมชน

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่อาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในห้องเรียนในระดับมากที่สุด มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลรายวิชาอย่างชัดเจน เตรียมการสอนล่วงหน้า ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์และขอบเขตรายวิชาอย่างชัดเจน อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน สอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เลือกสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ร่วมอภิปราย ชักถามเมื่อสงสัยหรือไม่เข้าใจ ทำงานและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วนในระดับมาก สำหรับกิจกรรมและสถานที่ฝึกงานพบว่า สามารถส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน มีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และมีกิจกรรมให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและอาจารย์ผู้สอนในระดับมาก มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษาต่างสถาบันในสาขาเดียวกันในระดับปานกลาง การประเมินผลมีความหลากหลายในแต่ละรายวิชา และนำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาการเรียนการสอนในระดับมาก

กระบวนการจัดการเรียนการสอน : เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการในหลักสูตร นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนยังขาดการบูรณาการแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน 1) ในภาคทฤษฎี การมอบหมายงานในวิชาวิทยาการระบาดในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนน้อยและงานวิจัยที่นำเสนอไม่ตรงกับการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน วิชาออกแบบการวิจัยทางการแพทย์ การศึกษาด้วยตนเองและการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนยังไม่สามารถพัฒนาวิถยานิพนธ์หรือการศึกษาด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องและยังไม่เชื่อมโยงกับวิชาบทบาทพยาบาลผู้ปฏิบัติการขั้นสูง 2) ในภาคปฏิบัติ แหล่งฝึกงานบางแหล่งให้ประสบการณ์การเรียนรู้ไม่เพียงพอ

รูปแบบการสอน : อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบคิดวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและเกิดการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ ได้แก่ รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนแบบสัมมนา การทำแผนที่ความคิด การสอนเป็นทีมและการเรียนกับอาจารย์ที่หลากหลาย แต่อาจารย์ยังขาดการประสานงานกันเองเพื่อช่วยพัฒนางานนักศึกษาในรายวิชาการศึกษาดูด้วยตนเอง

นอกจากนี้ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษายังได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. หลักสูตรควรเตรียมความรู้ ความเข้าใจในการบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิให้แก่ นักศึกษามีการศึกษาดูงานบทบาทผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงในวิชาบทบาทผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
2. ควรสอน SPSS+ PC ในวิชาการออกแบบการวิจัยทางการแพทย์
3. วิชาการใช้ผลงานวิจัยควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักศึกษาสร้างแนวปฏิบัติพยาบาลได้
4. ควรมีสื่อหรือสารคดีวิธีการสัมมนาที่ถูกต้องเพื่อเป็นแนวทางในการสัมมนาในรายวิชาต่างๆ ของนักศึกษา
5. ควรบริหารรายวิชาการศึกษาดูด้วยตนเองที่ให้นักศึกษามีระยะเวลาเพียงพอในการทำงานและเอื้อประโยชน์ต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ควรสัมมนาการศึกษาดูด้วยตนเองประมาณ 3 ครั้ง เนื่องจากทำให้งานก้าวหน้าและเห็นตัวอย่างการศึกษาเรื่องอื่นๆ วิชาการออกแบบการวิจัยและการใช้ผลงานวิจัยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2 ได้

6. ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงและพยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาให้เข้มข้นขึ้น ให้มีการฝึกตรวจร่างกายกับผู้รับบริการในแหล่งฝึก เนื้อหาเรื่องตาควกรลิ่งซึ่งและใช้การสาธิตมากกว่าการศึกษาจากวิดีโอ
7. อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและนักศึกษาควรพัฒนางานวิทยานิพนธ์หรือ การศึกษาด้วยตนเองในทิศทางเดียวกันและมีความเข้าใจตรงกัน อาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาด้วยตนเองควรมีความเชี่ยวชาญโดยตรงหรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
8. ควรลำดับเนื้อหาภายในวิชาหรือวิชาที่เกี่ยวข้องกันให้สอดคล้องเหมาะสมกับการเรียนรู้ ของนักศึกษา

มุมมองของอาจารย์เกี่ยวกับกระบวนการในหลักสูตรพบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เน้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ อภิปราย สัมมนา และฝึกปฏิบัติ ประเมินผลขั้นตอนการทำงานของผู้เรียนทั้งระหว่างและสิ้นสุดการเรียน โดยคำนึงถึงการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ และมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรจัดกระบวนการเรียนให้รายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกันในด้านเนื้อหาให้ผสมผสานกัน เช่น วิชาบทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงและการจัดการระบบสุขภาพ วิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงและพยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยา วิชาปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และการพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรังในชุมชน
2. อาจารย์ควรเข้าใจความเชื่อมโยงของเนื้อหา ประสานงานกันเพื่อลดความซ้ำซ้อนและ ลดความขัดแย้งทางความคิด

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ผู้บังคับบัญชาคาดหวังคุณลักษณะของมหาบัณฑิตในระดับมากที่สุด ด้านความรู้ทางวิชาการใน สาขาวิชา ด้านความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชนที่มีปัญหาสุขภาพที่ซับซ้อนและแก้ไขได้ยาก ด้านความสามารถในการบริหารจัดการการบริการพยาบาล ด้านความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ด้านความสามารถในการทำวิจัยและการนำผลการวิจัย ไปใช้ ด้านความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม ด้านความเป็นผู้นำทางความคิด ด้านความเป็น ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสารและการใช้ภาษาไทย ด้านความสามารถ ในการติดต่อสื่อสารและการใช้ภาษาต่างประเทศ ด้านความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ ด้านการเป็นผู้มีจรรยาบรรณใน วิชาชีพ ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและความสามารถในการใช้

ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ/ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามที่แท้จริงและตามที่คาดหวังมีความแตกต่างกัน

ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาพึงพอใจต่อมหัศจรรย์ในระดับมากที่สุดทั้งด้านความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานและด้านเจตคติ จรรยาบรรณวิชาชีพ

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า สามารถนำความรู้ที่ได้จากแต่ละรายวิชาที่เรียน ไปใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ได้ เช่น ความรู้จากวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงนำมาใช้ในรายวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1 ได้

อาจารย์เห็นว่า คุณภาพของมหัศจรรย์ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาและความพึงพอใจของผู้ร่วมงานอาจพิจารณาจากร้อยละของนักศึกษาที่จบตรงตามระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร จากกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลของหลักสูตร รวมทั้งจากพัฒนาการระหว่างที่เข้ามาศึกษา ซึ่งจากการประเมินทั่วไปพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประเมินปัญหา ความต้องการทางด้านสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน วิเคราะห์ระบบการบริหารจัดการทางสุขภาพของชุมชนและวางแผนแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

อย่างไรก็ตาม อาจารย์เห็นว่าคุณลักษณะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรจะเกิดขึ้นเมื่อกลับไปทำงานว่ามีการนำความรู้ไปใช้หรือไม่ รวมทั้งยังขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ตำแหน่งที่รับผิดชอบและทัศนคติต่อการทำวิจัย อย่างไรก็ตาม อาจารย์ประเมินว่านักศึกษายังไม่ค่อยรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสังคมเท่าที่ควร ควรมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ควรได้รับการส่งเสริมสมรรถนะการคิดที่เป็นระบบอย่างเข้มข้นและควรได้รับการอบรมระยะสั้นเกี่ยวกับการอ่าน การสรุปใจความ การใช้คอมพิวเตอร์ การจดบันทึกและการอ้างอิง

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. บริบท (Context Evaluation) ของการจัดการศึกษา

จะเห็นได้ว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม พัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะและเจตคติ ความสอดคล้องกับการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน โครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ก ไม่ว่าจะป็นจำนวน

หน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์และแผนการศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ส่วนโครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา แผน ข ก็เห็นว่าจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี จำนวนหน่วยกิตวิชาแกน จำนวนหน่วยกิตวิชาเฉพาะสาขา จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก จำนวนหน่วยกิตการศึกษาด้วยตนเองและแผนการศึกษา โดยรวมเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งหลักสูตรได้กำหนดโครงสร้างและเนื้อหารายวิชาต่างๆ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติของการมีความรู้ ความชำนาญเฉพาะของผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (สภาการพยาบาล, 2551) ในขณะเดียวกัน หลักสูตรได้ให้ความสำคัญกับทิศทาง ประเด็นและแนวโน้มของระบบสังคม ระบบสุขภาพไทย ทิศทางของการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทเพื่อให้สมรรถนะของหลักสูตรรองรับ ต่อยอดและตอบสนองกับความต้องการของสังคมได้อย่างเหมาะสม (ทัศนบุญทอง, 2540; สำนักงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า, 2545)

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษายังเห็นว่า เนื้อหาสาระของทั้งรายวิชาแกนและรายวิชาเฉพาะสาขาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร น่าสนใจและทันสมัย เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปยาก สอนให้วิเคราะห์สังเคราะห์ได้ เนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น ส่งเสริมต่อการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติ ชุมชน ส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ สอดคล้องกับที่ อรสา พันธุ์ภักดีและคณะ (2551) ได้ศึกษาพบว่าสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรเพื่อผลิตพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงได้จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีในหมวดวิชาแกน 8 หน่วยกิต ประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีทางการพยาบาล แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพยาธิสรีรวิทยา เกสัชวิทยา ภาวะผู้นำ บทบาทพยาบาลผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงและระเบียบวิธีการวิจัยที่มีเนื้อหาสทิตริรวมอยู่ด้วย และในการเรียนรายวิชาเฉพาะสาขา สถาบันส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิดทฤษฎีที่เป็นศาสตร์พื้นฐานของวิชาชีพเพื่อให้สามารถไปใช้ในการปฏิบัติได้ ดังนั้น การเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นที่จะให้มีการศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ผ่านการทำรายงาน การศึกษาเฉพาะกรณีและการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

อย่างไรก็ตาม หลักสูตรฯ ยังมีการกำหนดหน่วยกิตในหมวดวิชาต่างๆ สอดคล้องกับเกณฑ์ของสภาการพยาบาล และมีการนำไปปฏิบัติอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพในกระบวนการบริหารหลักสูตรด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารรายวิชาอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นระหว่างภาคการศึกษา สิ้นสุดภาคการศึกษาและสิ้นสุดปีการศึกษาของคณะกรรมการรายวิชา คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาและคณะกรรมการประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำคณะพยาบาลศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตที่ผลิตมีสมรรถนะของการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนอย่างแท้จริง

จากการศึกษาพบอีกว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนว่าเนื้อหาในหลักสูตรแน่นมาก ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตวิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง พยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาขั้นสูง วิทยาการระบาดในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนและการศึกษาดด้วยตนเอง บางวิชาควรปรับลดเนื้อหาที่ไม่จำเป็น แต่เพิ่มหัวข้อด้านวินิจฉัยแยกโรคให้มากขึ้น เน้นเนื้อหาการประกันคุณภาพ ควรแบ่งสอบย่อยให้มากกว่านี้ บางวิชาเนื้อหามีความซ้ำซ้อน สำหรับวิชาการพยาบาลต่างวัฒนธรรมและการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3 ควรเป็นวิชาแกนหรือวิชาบังคับเพราะมีประโยชน์ ทุกวิชาควรเน้นเนื้อหาให้เจาะจงและประยุกต์ใช้ได้จริงในการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากธรรมชาติของรายวิชาต่างๆ ที่หลักสูตรจัดนั้นเป็นวิชาที่มีความลึกซึ้ง มีขอบเขตกว้างขวาง เป็นองค์ความรู้หรือศาสตร์เฉพาะที่ต้องมีความเข้าใจในความรู้พื้นฐานอื่นๆ มาก่อนเป็นอย่างดี เช่น กายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา เภสัชวิทยา การพยาบาลในระบบสุขภาพ ระบาดวิทยา เป็นต้น นอกจากนี้ แต่ละรายวิชาของหลักสูตรยังได้ถูกพัฒนาให้มีความเกี่ยวข้องและต่อเนื่องกันอย่างเป็นลำดับ คำนี้ถึงการพัฒนานักศึกษาตามลำดับขั้นการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านเจตคติและด้านทักษะ (Leanne, 2006). ในขณะที่ผู้เรียนเป็นผู้ใหญ่ที่ต้องเรียนควบคู่กับการทำงาน ชั่วโมงการเรียนการสอนมีเฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์และต่อเนื่องตลอดทั้งวัน ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเห็นว่าเป็นความหนาแน่นของเนื้อหาและความซ้ำซ้อนของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรได้ สำหรับวิชาเลือกที่ผู้เรียนเห็นว่าควรจัดให้เป็นวิชาเฉพาะนั้นอาจสืบเนื่องจากรายวิชาเลือกถูกสร้างจากการคัดเลือกเนื้อหาวิชาบนเกณฑ์ความสำคัญ ความเป็นประโยชน์และความสนใจ เนื้อหาจึงตรงตามความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับประเด็นและแนวโน้มของสุขภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัยสามารถสร้างประสบการณ์ตรงที่หลากหลายและท้าทายให้กับผู้เรียนได้

อย่างไรก็ตาม โครงสร้าง เนื้อหาสาระต่างๆ ที่หลักสูตรวางไว้นั้นล้วนช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ในรายวิชาของหลักสูตรได้อย่างผสมผสาน สามารถต่อยอดไปสู่ความรู้ขั้นสูงหรือทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเวชปฏิบัติได้ ซึ่งความแน่นของเนื้อหาในหลักสูตรล้วนเป็นการจัดการเรียนการสอนตามที่สภาการพยาบาล (2551) กำหนดไว้ว่าขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน หมายถึง การกระทำการพยาบาลโดยตรง บริหารจัดการในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแล แก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ที่มีปัญหาสุขภาพหรือมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพที่สำคัญของพื้นที่ รวมทั้งการกรรักษาโรคเบื้องต้น ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูงโดยใช้ระบบการจัดการรายบุคคล กลุ่มบุคคล ครอบครัว และชุมชน รวมทั้งการจัดการให้มีระบบการดูแลในชุมชนที่มีประสิทธิภาพ การให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิง

ประจักษ์ ผลการวิจัย ความรู้ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่นๆที่เป็นปัจจุบัน มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลบุคคล ครอบครัว ชุมชนอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพและชุมชน เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนควบคุมคุณภาพและจัดการผลลัพธ์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผลในการดูแลบุคคล ครอบครัว และชุมชน

2. ปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ของการจัดการศึกษา

จากการที่นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็น ว่า ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านการให้คำปรึกษาและด้านสถานที่มีความเหมาะสมระดับมาก อาจเป็นเพราะหลักสูตรได้ดำเนินการตามเงื่อนไขการกำหนดคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน คุณสมบัติผู้เรียนและทรัพยากรการเรียนรู้ของทั้งทบวงมหาวิทยาลัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) และตามประกาศของสภาการพยาบาลเรื่องเกณฑ์มาตรฐานระดับปริญญาโทสาขาการพยาบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ที่ได้กำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนไว้ว่าต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการพยาบาลในสาขานั้นๆ หรือ ได้รับวุฒิปับัตรแสดงความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในสาขานั้นๆ และมีผลงานวิชาการที่สนับสนุนและก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ทั้งในวารสารและการประชุมวิชาการต่างๆ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอนที่ทันสมัยอยู่เสมอ มีการศึกษาหรือประสบการณ์ที่สนับสนุนประสิทธิภาพของการสอน มีหลักฐานแสดงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงเช่น การปฏิบัติการพยาบาลโดยตรงหรือการพัฒนาศักยภาพบุคลากรพยาบาลอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องหรือการพัฒนา ระบบและนวัตกรรมทางการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง (สภาการพยาบาล, 2551) จึงเห็นได้ว่าปัจจัยด้านอาจารย์ได้ถูกกำหนดมาตรฐานของสภาวิชาชีพอย่างเข้มงวด รวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆ ก็ล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้กระบวนการและผลลัพธ์ของหลักสูตรมีประสิทธิภาพ (Stark, 2006) ส่วนด้านตำรา หนังสือ คอมพิวเตอร์ สื่อและด้านบริการนั้น นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมระดับปานกลาง คอมพิวเตอร์ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้และไม่เพียงพอ น่าจะเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยมี 2 วิทยาเขต โดยทรัพยากรการเรียนรู้ส่วนใหญ่อยู่ที่วิทยาเขตบางพลี ในขณะที่การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ที่วิทยาเขตยศเส แต่มีทรัพยากรการเรียนรู้น้อยกว่า แม้จะมีการให้บริการเพื่อสนับสนุนปัจจัยเอื้อต่างๆ ระหว่างวิทยาเขตในระดับหนึ่ง ก็อาจทำให้นักศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปริมาณ คุณภาพและลักษณะการให้บริการการศึกษาของสองวิทยาเขตได้ ซึ่งอรสา พันธุ์ภักดี (2551)

ได้แสดงถึงความจำเป็นของปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงไว้ว่าฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอจะช่วยให้นักศึกษาได้ค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น และเป็นช่องทางที่จะทำให้นักศึกษาคิดต่อสื่อสารอาจารย์ผู้สอนได้ง่ายขึ้น

ส่วนความคิดเห็นที่นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าอาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แตกต่างกัน แต่อาจารย์ในหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษาก็ให้คำแนะนำ เอาใจใส่ติดตามและช่วยชี้แนะนักศึกษาเป็นอย่างดี คำนี้ถึงนักศึกษาที่เป็นผู้เรียนผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์วิชาการและประสบการณ์ชีวิตที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างและหลากหลายกันไป ในขณะที่หลักสูตรเป็นหลักสูตรใหม่ที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต่างเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่กล่าวว่าคุณลักษณะนี้ต้องการการอธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผล ต้องการข้อมูลเพียงพอและรอบด้านเพื่อการตัดสินใจ คำนี้ถึงประโยชน์ของการเรียนที่จะนำไปสู่การนำไปใช้และต้องการแรงจูงใจภายในมากกว่าแรงจูงใจจากภายนอก (Schubert, 2003)

3. กระบวนการ (Process Evaluation) ของการจัดการศึกษา

จากการที่นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอนและมีวิธีสอนที่เปิดโอกาสและจูงใจให้นักศึกษารายบุคคลและรายกลุ่มแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการเรียนมาก กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลรายวิชาชัดเจน เลือกแหล่งฝึกปฏิบัติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือสามารถประเมินสถานการณ์ต่างๆ ด้วยมุมมองที่หลากหลาย ด้วยการนำความรู้ที่ได้เรียนมาใช้ในการให้เหตุผลกับปัญหาหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เผชิญอยู่ได้ (Hitchcock, Schubert, & Thomas, 2003: 233; Allender & Spradley, 2004, 46) ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญของหลักสูตรต่อกระบวนการเรียนสอนที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ทุกสมรรถนะ (หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน, 2547) โดยมีคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาและคณะกรรมการประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาติดตาม กำกับประเมินผลการบริหารรายวิชาของกรรมการรายวิชาอย่างต่อเนื่อง และจากที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนในทุกรายวิชาเน้นย้ำเรื่องการสรุปรวบยอดความคิดหรือการคิดเชิงวิเคราะห์เพื่อเพิ่มสมรรถนะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังที่สตรอมและนอร์เวดท์ (Smith-Strom & Nortvedt, 2008) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบคิดเชิงวิเคราะห์นั้นควรให้ผู้เรียนสืบค้นวารสารต่างๆ แล้วจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบเป็นขั้นตอน คือ การหาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ การตั้งคำถาม การคิดวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งการเรียนรู้

ลักษณะนี้จะส่งผลให้ความคิดเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนเพิ่มขึ้นและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนแบบนี้ตามมา

ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนว่าการจัดการเรียนการสอนยังขาดการบูรณาการแต่ละรายวิชา อาจารย์มีความหลากหลาย การมอบหมายงานในบางรายวิชาน้อยเกินไป สาระนั้นบางรายวิชาเข้มข้นไม่เพียงพอ การมอบหมายงานในบางรายวิชาไม่ตรงกับการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ในขณะที่บางรายวิชาไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเป็นเพราะผู้เรียนขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ วิธีการศึกษาและความรู้เฉพาะของรายวิชาต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในวิชาที่ต่อเนื่องต่อไป แต่ในขณะที่เดียวกันทุกรายวิชาได้มีการมอบหมายงานคัดเลือกวิธีการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ คัดสรรแหล่งฝึกปฏิบัติ ตลอดจนให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อบูรณาการความรู้ที่ได้ภายในรายวิชาและระหว่างรายวิชาจนเกิดการเรียนรู้แบบหยั่งลึกของตนเอง (หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน, 2547, ประมวลการสอนรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน, 2547) อย่างไรก็ตาม บางรายวิชาอาจทำความเข้าใจกับผู้เรียนไม่ชัดเจน หรือให้ความสำคัญกับการทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาเชิงทฤษฎีมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำตนเองในการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ได้ ในขณะที่บางรายวิชาให้ความสำคัญกับรูปแบบการเรียนการสอนอื่นๆ เช่น การสัมมนา การทำแผนที่ความคิด จนอาจทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าเป็นความแตกต่างและประเมินว่าการเรียนรู้ที่ได้รับนั้นไม่สามารถนำไปสู่สิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังได้

สำหรับความเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่าหลักสูตรควรให้รายวิชาที่เกี่ยวข้องปูพื้นฐานความรู้ด้านการบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ สถิติเบื้องต้นและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจัดการศึกษาของานบทบาทผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง จัดกิจกรรมเพื่อเอื้อให้สร้างแนวปฏิบัติพยาบาลมีสื่อหรือสาธิตวิธีการสัมมนาที่ถูกต้อง อาจเนื่องมาจากผู้เรียนเห็นว่าความรู้ต่างๆ เหล่านี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นของการเรียนรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรได้ใช้วิธีการจัดสัมมนาหรือประชุมวิชาการเพื่อเสริมสร้างและเติมเต็มประสบการณ์เหล่านี้ให้แก่นักศึกษาเป็นระยะ

4. ผลผลิต (Product Evaluation) ของการจัดการศึกษา

จากการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามหาบัณฑิตมีคุณลักษณะต่างๆ อยู่ระดับมาก น่าจะเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรอย่างเข้มข้นทั้งปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ รวมทั้งการสอดแทรกการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชา ส่งผลให้ผลลัพธ์ของหลักสูตรมีการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะด้านการติดต่อสื่อสารและการมีมนุษยสัมพันธ์ (ละเอียด

แจ่มจันทร์, 2541; หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน, 2547) ส่งผลต่อเนื้อให้เกิดสมรรถนะอื่นที่พึงประสงค์จนเป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้ใช้บริการของหลักสูตรโดยตรง สอดคล้องกับที่อาจารย์ให้ความเห็นว่าบัณฑิตของหลักสูตรนั้นสามารถประเมินปัญหา ความต้องการทางด้านสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนวิเคราะห์ระบบการบริหารจัดการทางสุขภาพของชุมชนและวางแผนแก้ไขปัญหได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนที่ต้องสามารถพัฒนา จัดการและกำกับดูแลสุขภาพบุคคล กลุ่มคน ครอบครัว ชุมชน ดูแลกลุ่มที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน มีความสามารถในการประสานงาน เสริมสร้างพลังอำนาจ ให้คำปรึกษา นำการเปลี่ยนแปลง ตัดสินใจเชิงจริยธรรม ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ตลอดจนจัดการและประเมินผลลัพธ์ได้ (สภาการพยาบาล, 2551)

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะรวม

1. หลักสูตรฯ ควรปรับโครงสร้างและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้งแผน ก และแผน ข ให้เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน บริหารจัดการรายวิชาให้ผสมผสานกันในหัวข้อที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับความต้องการของสังคม พัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะและเจตคติ รวมทั้งสอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
2. พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้มีความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางเกี่ยวกับการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์เป็นที่เล็งในการสร้างความเข้าใจเรื่องการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน หรือพัฒนาศักยภาพให้อาจารย์ในหลักสูตรได้รับการอบรมระยะสั้นในหลักสูตรการรักษพยาบาลเบื้องต้น
3. ดำเนินหนังสือ คอมพิวเตอร์ สื่อและด้านบริการนั้นยังควรปรับปรุงให้มีปริมาณและคุณภาพ
4. ปรับกระบวนการของการจัดการศึกษาให้เกิดการบูรณาการความรู้และสร้างประสบการณ์การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนของผู้เรียนให้ชัดเจน
5. จัดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างมหาบัณฑิตกับนักศึกษาทุกระดับเพื่อให้เกิดคุณลักษณะภายใต้เจตคติและจรรยาบรรณวิชาชีพทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน สามารถบริหารจัดการการบริการพยาบาล ให้ความรู้และคำปรึกษา สร้างองค์ความรู้ใหม่ ทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นผู้นำ

ทางความคิดและผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถติดต่อสื่อสาร ใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับบัณฑิตวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

1. ควรสนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้และจัดสรรให้มีสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างเต็มที่และเพียงพอเพื่อให้หลักสูตรสามารถจัดการเรียนการสอนที่ผลิตผู้เรียนให้เป็นมหาบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นมหาบัณฑิตที่สมรรถนะของผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูงที่โดดเด่น และมีความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติได้

2. ควรสนับสนุนให้อาจารย์ในหลักสูตรได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ การปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูงทั้งการอบรมระยะสั้น การศึกษาต่อระยะสั้น การศึกษาดูงานในและ ต่างประเทศ รวมทั้งการศึกษาต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้นเพื่อให้อาจารย์ได้เพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพต่อไป

3. ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเติมเต็มความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ต่างๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร แต่ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาอย่างแท้จริง เช่น การจัดสอนการใช้สถิติเพื่อการวิจัยสำหรับนักศึกษาที่กำลังอยู่ในระหว่างขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อไปยัง การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะพยาบาลศาสตร์

1. ควรวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนทั้งระยะสั้นและระยะยาว และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ รวมทั้งมีการ กำกับติดตามและประเมินผล โดยคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะและคณะกรรมการประจำ หลักสูตรบัณฑิตศึกษาเพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้องกับทิศทางและ แนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการจัดการศึกษาเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูงของ ประเทศ

2. กำกับ ติดตามและประเมินการบริหารรายวิชาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อทบทวน

ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิตของหลักสูตรเป็นระยะเพื่อให้ทุกรายวิชาดำเนินไปตาม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในทิศทางที่พึงประสงค์

3. ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ คณะกรรมการหลักสูตร บัณฑิตศึกษาและกรรมการบริหารรายวิชาเป็นระยะเพื่อสร้างความเข้าใจ ทบทวนการบริหารรายวิชา ประเมิน ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้หลักสูตรดำเนินไปด้วย ความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

4. พิจารณาปรับปรุงหน่วยกิตรวมทั้งหลักสูตร หน่วยกิตในแต่ละรายวิชา คำอธิบาย รายวิชา เนื้อหาสาระในแต่ละรายวิชา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายของการผลิต มหาบัณฑิตให้มีสมรรถนะของผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูงภายใต้เกณฑ์การจัดการศึกษาของ ทบวงมหาวิทยาลัยและสภาการพยาบาล

บรรณานุกรม

- กนกพร หมู่พัคฆ์และคณะ. (2549). การศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่มีต่อสมรรถนะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543). เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ฝ่ายพัฒนาหลักสูตรและการสอน สำนักวิชาการ.
- คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2547). หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน. สมุทรปราการ: ม.หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (เอกสารอัดสำเนา).
- ชูศรี สุวรรณโชติ (2542). หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- ทัศนา บุญทอง. (2540). การศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงในประเทศไทย, สารสภาการพยาบาล, 12(2 เมษายน-มิถุนายน), หน้า 44-47.
- ทิพย์ภา เชษฐุ์ชาวลิต, ดาวลอย กาญจนมณีเสถียรและศรีสุดา วนาลีสิน. (2544). การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2537) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2540, วารสารสภาการพยาบาล, ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม: 56-67.
- ธำรง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- พีไลรัตน์ ทองอุไรและคณะ. (2541). การติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เปรียบเทียบระหว่างทักษะของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิต. รายงานการวิจัย. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2549). คู่มือและหลักสูตรปีการศึกษา 2549. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: เอส อาร์ พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์.
- ละเอียด แจ่มจันทร์. (2541). การปฏิรูประบบบริการสุขภาพ: การจัดการศึกษาพยาบาล, สารสภาการพยาบาล, ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน: หน้า 28-31.
- วิภา เพ็งเส็งยมและคณะ (2542). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร หลักสูตรพยาบาลศาสตรต่อเนื่อง 2 ปีเทียบเท่าปริญญาตรีและหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา. วารสารการศึกษาพยาบาล, 10(2): 41-52.
- ศศิธร ชิดน้ายี, น้ำค้าง วงษ์วัช, บุญฤทธิ์ ประสิทธิ์นราพันธ์และไพฑูรย์ มาสิว. (2548). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ รายงานวิจัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สภาการพยาบาล. (2551). การประชุมวิชาการ เรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง.
 นนทบุรี: สภาการพยาบาล (เอกสารอัดสำเนา).
- สมคิด พรหมจู้. (2544). เทคนิคการประเมินโครงการ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมา
 ชिरาช.
- สมชาย คงเมือง, พรชัย ตั้งวิกข์มภ์และวงษ์วิวัฒน์ พันธุ์ระสิทธิ์เวช. (2544). การประเมินโครงการรับ
 นักศึกษาโควตาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วารสารวิจัย
 และพัฒนา มจร, 24(1 มกราคม-เมษายน), 101-116.
- สมบัติ ไชยวัฒน์และคณะ. (2545). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
 พยาบาลผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมประสงค์ วิทยาเกียรติ. (2543). หน่วยที่ 8 การประเมินแผนและโครงการ ใน ประมวลสาระชุด
 วิชา นโยบายและการวางแผนการศึกษา หน้า 190. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2525). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุทธนู ศรีไสย์. (2549). การจัดการและการวางแผนพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุง).
 กรุงเทพมหานคร.
- สุพัตร์ พิบูลย์. (2544). กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กร. นนทบุรี: จตุพรดีไซน์.
 สำนักงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า. (2545). พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า.
- อรสา พันธุ์ภักดีและคณะ (2551). รายงานการวิจัย (เบื้องต้น) เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาและการ
 พัฒนาอาจารย์เพื่อผลิตพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง. ใน สภาการพยาบาล. (2551). การ
 ประชุมวิชาการ เรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง. นนทบุรี: สภาการ
 พยาบาล (เอกสารอัดสำเนา).
- อวยพร ตันमुखกุล และคณะ. (2550). การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล แผน ข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ :
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Allender, J.A. & Spradley, B.W. (2004). Community health nursing: Concepts and practice.
 5th. Philadelphia: Lippincott.
- Glen, H. Joseph, B. & Jon, W. (1980). Curriculum Planning: A New Approach. Boston: Allyn &
 Bacon.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Jorgenson, J. (1997). Therapeutic use of companion animals in health care. *Image: Journal of nursing scholarship*, 29(3), 249-254.
- Hickey, J. V., Ouimette, R. M., & Venegoni, S. L. (2000). Advanced practice nursing: Changing roles and clinical applications. (2nd edition). Baltimore, MD: Lippincott Williams & Wilkins.
- Hitchcock, J.E. Schubert, P.E. & Thomas, S.A. (2003). *Community health nursing*. 2nd. United States: Thomson Delmar Learning.
- Leanne, H-S,. (2006). "Education: Increase Academic Performance Through Engaged Learning By Partnering Bloom and Krathwohl". *Education: Increase Academic Performance Through Engaged Learning By Partnering Bloom and Krathwohl*. 22 Jan. 2006. EzineArticles.com. 15 Aug 2008 <<http://ezinearticles.com/?Education:-Increase-Academic-Performance-Through-Engaged-Learning-By-Partnering-Bloom-and-Krathwohl&id=132740>>.
- Malloch, K. & Porter-O'Grady, T. (2006). Introduction to Evidence-Based Practice in Nursing and Health Care. Boston: Jones & Bartlett Publisher.
- Marquis, B.L. & Huston, C.J. (1996). Leadership roles and management function in nursing. 2nd. Lippincott-Raven Publisher.
- Schubert, P.E. (2003) *Caring Community and client teaching/Learning*. In Hitchcock, J.E., Schubert, P.E. & Thomas, S.A. *Community Health Nursing: Caring in action*. (2nd). United States: Thomson Delmar Learning.
- Smith-Strøm, H. & Nortvedt, Monica.W. (2008). Evaluation of Evidence-Based Methods Used to Teach Nursing Students to Critically Appraise Evidence. Journal of Nursing Education, 47 (8 August.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม เรื่อง
การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
(สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา)

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ ไม่มีการนำไปเปิดเผย และจะเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น ท่านมีอิสระในการตอบเต็มที่และขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับหลักสูตรและข้อเสนอแนะ
- ส่วนที่ 4 ความต้องการพัฒนาตนเอง

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพ 1) โสด 2) สมรส 3) อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ท่านเข้าศึกษาหลักสูตร เมื่อปีการศึกษา..... สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา.....
ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา.....ปี เดือน คะแนนเฉลี่ยสะสม.....
5. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก..... หลักสูตร.....
สาขาวิชาเอก..... คะแนนเฉลี่ยสะสม.....
6. รายได้ของท่าน 1) ≤ 10,000 บาท 2) 10,001-20,000 บาท 3) 20,001-30,000 บาท
 4) 30,001-40,000 บาท 5) 40,001-50,000 บาท 6) ≥ 50,001 บาท
7. การศึกษาของท่านหลังจากสำเร็จการศึกษา
 1) ไม่ได้ศึกษาต่อ
 2) ศึกษาต่อ
 1) ระดับปริญญาโท โดยศึกษา 1) ในประเทศ ระบุ
 2) ต่างประเทศ ระบุ
 2) ระดับปริญญาเอก โดยศึกษา 1) ในประเทศ ระบุ
 2) ต่างประเทศ ระบุ
8. สถานที่ทำงาน/หน่วยงานต้นสังกัด
8.1 สถานที่ทำงาน/หน่วยงานต้นสังกัดก่อนเข้าศึกษา..... ระยะเวลาทำงาน.....ปี/เดือน
8.2 สถานที่ทำงาน/หน่วยงานต้นสังกัดหลังสำเร็จการศึกษา..... ระยะเวลาทำงาน.....ปี/เดือน
8.3 ตำแหน่งงานปัจจุบัน คือ ตำแหน่ง.....เงินเดือน.....บาท
8.4 งานที่ท่านทำในปัจจุบันตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา 1) ตรง 2) ไม่ตรง
8.5 ตั้งแต่สำเร็จการศึกษาจนถึงปัจจุบันท่านได้มีโอกาสศึกษาดูงาน/เข้าร่วมประชุมสัมมนา หรืออบรม.....ครั้งต่อปี
8.6 ตั้งแต่สำเร็จการศึกษาจนถึงปัจจุบันท่านได้รับรางวัลทางวิชาการ/เกียรติคุณทางวิชาการ จำนวน.....รางวัล

9. โปรดระบุชื่อและที่อยู่ของสถานที่ทำงาน

<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--

ส่วนที่ 2 การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ตอนที่ 1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แล้วประเมินตามความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

วัตถุประสงค์	ความชัดเจนของภาษาที่ใช้					ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					พัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะและเจตคติ					ความสอดคล้องกับการเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน					สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน ที่มีปัญหาสุขภาพที่ซับซ้อนและแก้ไขได้ยาก โดยใช้องค์ความรู้ทั้งในศาสตร์การพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม																									
2. บริหารจัดการการบริการพยาบาลให้กับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน อย่างมีคุณภาพ บนหลักการของการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการใช้ทรัพยากรชุมชน																									
3. ดำเนินการให้ความรู้และคำปรึกษาแก่บุคลากรที่มีสุขภาพนักศึกษาพยาบาล และผู้ใช้บริการทุกระดับตามปัญหา ความต้องการ และสถานการณ์																									
4. ทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลและสุขภาพผู้ใช้บริการ																									
5. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาวิชาชีพและสังคม																									
6. ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง																									

ตอนที่ 2 โครงสร้างของหลักสูตรและแผนการศึกษา

คำชี้แจง โปรดประเมินโครงสร้างหลักสูตรและแผนการศึกษาในเรื่องความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวม หน่วยกิตหมวดวิชา หน่วยกิตรายวิชา และแผนการศึกษา โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ ตามความคิดเห็นของท่าน

แผน ก (2)

รายการประเมิน	จำนวน หน่วยกิต	ระดับการประเมิน					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	44						
2. จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี							
3. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาบังคับ	29						
3.1 วิชาแกน	15						
3.1.1 วิชาแนวคิดและทฤษฎีการพยาบาล	2						
3.1.2 วิชาการจัดการระบบสุขภาพ	3						
3.1.3 วิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง	2						
3.1.4 วิชาพยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาขั้นสูง	3						
3.1.5 บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล ขั้นสูง	2						
3.1.6 วิชาการออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล	3						
3.2 วิชาเฉพาะสาขา	14						
3.2.1 วิชาวิทยาการระบาดในการพยาบาล เวชปฏิบัติชุมชน	2						
3.2.2 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3						
3.2.3 ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3						
3.2.4 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	3						
3.2.5 ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	3						
3.3 จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก	3						
3.4 จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์	12						
4. แผนการศึกษาโดยรวม							

แผน ข

รายการประเมิน	จำนวน หน่วยกิต	ระดับการประเมิน					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	44						
2. จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน 2 ปี							
3. จำนวนหน่วยกิตรายวิชาบังคับ	37						
3.1 วิชาแกน	15						
3.1.1 วิชาแนวคิดและทฤษฎีการพยาบาล	2						
3.1.2 วิชาการจัดการระบบสุขภาพ	3						
3.1.3 วิชาการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง	2						

รายการประเมิน	จำนวน หน่วยกิต	ระดับการประเมิน					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
3.1.4 วิชาพยาธิสรีรวิทยาและเภสัชวิทยาชั้นสูง	3						
3.1.5 บทบาทพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล ชั้นสูง	2						
3.1.6 วิชาการออกแบบการวิจัยทางการพยาบาล	3						
3.2 วิชาเฉพาะสาขา	22						
3.2.1 วิชาวิทยาการระบาดในการพยาบาล เวชปฏิบัติชุมชน	2						
3.2.2 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3						
3.2.3 ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 1	3						
3.2.4 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	3						
3.2.5 ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 2	3						
3.2.6 การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3	3						
3.2.7 ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน 3	3						
3.2.8 การใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการ พยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน	2						
3.3 จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก	3						
3.4 จำนวนหน่วยกิตการศึกษาด้วยตนเอง	4						
3.5 แผนการศึกษาโดยรวม							

ตอนที่ 4 ปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณารายการประเมินแต่ละด้าน และกรุณาใส่เครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ปัจจัยเบื้องต้น	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
	ด้านอาจารย์					
1	ความรู้ความเข้าใจของอาจารย์เกี่ยวกับรายวิชาที่สอน					
2	ปริมาณอาจารย์กับรายวิชาที่เปิดสอน					
3	ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์อาจารย์ในรายวิชาที่สอน					
4	การใช้เทคนิคการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
5	การศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ และทันต่อเหตุการณ์					
6	ทักษะในการถ่ายทอดความรู้					
7	เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิชาชีพ					
8	ความเอาใจใส่ของอาจารย์ในรายวิชาที่สอน					
9	ความตรงต่อเวลาของอาจารย์ในรายวิชาที่สอน					
10	ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษา					
11	ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และอาจารย์					
12	การปฏิบัติต่อนักศึกษาอย่างเสมอภาคกันทุกคน					
	ด้านนักศึกษา					
13	มีความรู้ระดับปริญญาตรีเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต					
14	มีทักษะการปฏิบัติพยาบาลเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานสำหรับการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน					
15	มีทัศนคติที่ดีต่อการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน					
16	มีความตั้งใจศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
17	มีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน					
18	มีความสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์					
19	มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน					
20	มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
21	มีความเป็นผู้นำ					
22	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
	ด้านการให้คำปรึกษา					
23	การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการ (Academic advisor) เป็นประโยชน์					
24	การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การศึกษาระดับปริญญาเป็นประโยชน์					
25	การให้คำปรึกษาของอาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
26	อาจารย์มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเพียงพอ					

	ด้านอื่นๆ	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
27	ตำรา หนังสือ และวารสารประกอบการศึกษาตามหลักสูตร					
28	ตำรา หนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ เพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
29	คอมพิวเตอร์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
30	สื่อ-วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน					

	ปัจจัยเบื้องต้น	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
31	สถานที่					
	- ห้องเรียน					
	- ห้องสมุด					
32	- ห้องทำงานนักศึกษา					
	การบริการ					
	- ถ่ายเอกสาร					
	- ค้นคว้าข้อมูลของศูนย์บรรณสาร/ห้องสมุด					
	- วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน					
	- การปฏิบัติกิจกรรมของนักศึกษา					

ตอนที่ 5 กระบวนการเกี่ยวกับหลักสูตร

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	กระบวนการ	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
1	ด้านการเรียนการสอน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลของรายวิชาอย่างชัดเจน					
2	อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า					
3	ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์ และขอบเขตของรายวิชาอย่างชัดเจน					
4	อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการจูงใจให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน					
5	อาจารย์ผู้สอนดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
6	อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน					
7	อาจารย์ผู้สอนเลือกสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
8	นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน					
9	นักศึกษาร่วมอภิปรายเนื้อหาในการเรียนการสอน					
10	นักศึกษาซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจ					
11	นักศึกษาทำงานและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน					

ส่วนที่ 4 ความต้องการพัฒนาตนเอง

1. ท่านต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกหรือไม่
 - 1) ไม่ต้องการ
 - 2) ต้องการ กรณีที่ตอบว่า "ต้องการ" กรุณาตอบข้อถัดไป
2. ท่านต้องการศึกษาต่อด้านใด
 - 1) การพยาบาล ระบุสาขาที่สนใจมากที่สุด 3 ลำดับ
 1)..... 2)..... 3).....
 - 2) อื่นๆ ระบุ.....
3. ลักษณะการเรียนที่ท่านต้องการเป็นอย่างไร
 - 1) เน้นการวิจัย (Research based)
 - 2) เรียนรายวิชาร่วมกับทำวิจัย
4. ท่านต้องการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ด้านใดมากที่สุด
 - 1) การบริหารงาน
 - 2) การศึกษา
 - 3) อื่นๆ ระบุ.....
5. ตามความคิดเห็นของท่าน ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรควรอยู่ระดับใดจึงจะเหมาะสม
 - 1) ไม่เกิน 500,000 บาท
 - 2) ไม่เกิน 700,000 บาท
 - 3) ไม่เกิน 900,000 บาท
 - 4) มากกว่า 1,000,000 บาท

แบบสอบถาม เรื่อง
การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
(สำหรับผู้บังคับบัญชา)

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ ไม่มีการนำไปเปิดเผย และจะเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น ท่านมีอิสระในการตอบเต็มที่และขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก
 5) อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ประเภทขององค์กร 1) ราชการ 2) รัฐวิสาหกิจ
 3) เอกชน 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ท่านทำงานในองค์กรนี้เป็นระยะเวลา.....ปี
6. ระยะเวลาที่ท่านเป็นหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา.....ปี
7. ท่านมีความคุ้นเคยกับผู้สำเร็จการศึกษา
 1) ผิดแผก 2) ค่อนข้างดี
 3) ดี 4) ดีมาก

17	โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติท่านนี้ในระดับใด							
17.1	ด้านความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงาน							
	น้อย	1	2	3	4	5	ไม่มีข้อมูล	มาก
17.2	ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน							
	น้อย	1	2	3	4	5	ไม่มีข้อมูล	มาก
17.3	ด้านเจตคติ/จรรยาบรรณวิชาชีพ							
	น้อย	1	2	3	4	5	ไม่มีข้อมูล	มาก

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

.....

**แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกคณาจารย์ที่สอนในหลักสูตรฯ และสนทนากลุ่มนักศึกษา
ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน**

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่
2. โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตร มีความเหมาะสมหรือไม่
3. วิธีการจัดเนื้อหารายวิชาเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่
4. เนื้อหารายวิชาใดมีความจำเป็นต่อการนำไปใช้ในวิชาชีพ
5. เนื้อหารายวิชาใดควรมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ
6. อาจารย์ประจำหลักสูตรมีจำนวนเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอจะแก้ไขอย่างไร
7. เกณฑ์การรับนักศึกษาเป็นอย่างไร ควรปรับปรุงเกณฑ์การรับนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร
8. เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้ามีจำนวนเพียงพอหรือไม่ สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีจำนวนเพียงพอหรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร
9. การบวนการเรียนการสอน และการประเมินมีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร
10. กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ ควรพัฒนาอย่างไร
11. หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือไม่ ควรพัฒนาไปในทิศทางใด
12. นักศึกษาที่จบการศึกษามีคุณสมบัติตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ถ้าไม่ควรปรับปรุงอย่างไร และควรพัฒนานักศึกษาไปในทิศทางใด